ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
Τομέας Ψυχολογίας της Επικοινωνίας, Επικοινωνιακών Πρακτικών και Σχεδιασμού

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ)

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ

Ακαδημαϊκό έτος 2026-27

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 4
ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΜΜΕ 4
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ 5
ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ «ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ» 6
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ 7
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 7
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Π.Μ.Σ 8
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ 8
ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 9
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ 10
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ 11
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 13
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ 15
ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ 16
ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ 17
ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ 17
ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ 21
ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 25
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 27

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 28
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 29
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 29
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 37
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 37
ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 50
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 50
ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 58
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 58
Γ' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 83
ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 86
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ 90
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ 91
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 93
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ 93
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΜΜΕ 95
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 96

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Οδηγός Σπουδών απευθύνεται στους φοιτητές του Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα» του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Ε.Κ.Π.Α., με κύριο σκοπό την σφαιρική ενημέρωσή τους ως προς τη διαδικασία επιλογής και το πλαίσιο φοίτησης στο συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Το περιεχόμενο του Οδηγού Σπουδών υπόκειται σε αλλαγές χωρίς σχετική ειδοποίηση και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ (https://www.media.uoa.gr/fileadmin/depts/media.uoa.gr/journalismnew/uploads/A5._new_Odigos_Spoydon_.pdf).

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΜΜΕ

Το Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, είναι ένα από τα νεότερα Τμήματα του παλαιότερου και μεγαλύτερου Πανεπιστημίου της χώρας. Άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 αποσκοπώντας να καλύψει τις ανάγκες της ακαδημαϊκής διδασκαλίας και έρευνας στο χώρο των επικοινωνιακών σπουδών στη χώρα. Τις τελευταίες τρεις δεκαετίες λειτουργεί και αναπτύσσεται και έχει τη χαρά να βλέπει ότι πολλοί από τους φοιτητές και φοιτήτριες του διαπρέπουν στα έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ, στην έρευνα, καθώς και σε άλλες δραστηριότητες της ελληνικής κοινωνίας και του πολιτισμού.

Σήμερα, το Τμήμα μας στελεχώνουν περισσότεροι από σαράντα διδάσκοντες και ερευνητές, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε τομείς διαφορετικούς μεταξύ τους, όπως οι σπουδές πολιτισμού, η πολιτική επιστήμη και η κοινωνιολογία, η νομική επιστήμη, η ιστορία, η ψυχολογία, η ιστορία της τέχνης, η γλωσσολογία, οι νεοελληνικές σπουδές, οι νέες τεχνολογίες και οι εφαρμογές τους, η δημοσιογραφία, η διαφήμιση, οι δημόσιες σχέσεις, η θεωρία και η πρακτική των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Υποστηρίζαμε, ότι το πρόγραμμα των σπουδών του Τμήματός μας

προσφέρει μέσα από το διεπιστημονικό χαρακτήρα του δυνατότητα στους φοιτητές του να ακονίζουν τις κρίσιμες και αναλυτικές ικανότητές τους και εξοπλίζει τους πτυχιούχους με τις θεμελιώδεις και αμετάβλητες απαιτήσεις του επαγγέλματος της επικοινωνίας. Με άλλα λόγια, η σύνθεση του Τμήματος αντανακλά το διεπιστημονικό περίγραμμα του αντικειμένου της επικοινωνίας.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ

Η σημερινή δομή και το περιεχόμενο του Π.Μ.Σ αποτελούν το ώριμο απόσταγμα της μακράς ακαδημαϊκής εμπειρίας του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Η διαδρομή αυτή χαρακτηρίζεται από συνεχή αντανακλαστικά προσαρμογής στις κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις:

- *Ίδρυση Πρώτου Π.Μ.Σ*
- Ακαδ. Έτος 1996-1997
    - Έναρξη λειτουργίας του αρχικού, πρωτοποριακού Π.Μ.Σ στην «Επικοινωνία και ΜΜΕ».
- *1η Αναμόρφωση (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ)*
- Ακαδ. Έτος 2001-2002
    - Το πρόγραμμα εκσυγχρονίζεται και λειτουργεί με δύο κατευθύνσεις: α) «Πολιτική Επικοινωνία και Νέες Τεχνολογίες» και β) «Πολιτισμικές Σπουδές και Ανθρώπινη Επικοινωνία» (έως το 2007-2008).
- *2η Αναμόρφωση*
- Ακαδ. Έτος 2008-2009
    - Με στόχο την περαιτέρω εξειδίκευση βάσει των αναγκών της κοινωνίας, το Π.Μ.Σ διευρύνεται σε πέντε κατευθύνσεις (Ευρωπαϊκές Επικοινωνίες, Κοινή Γνώμη, Πολιτισμικές Σπουδές, Διαχείριση Συγκρούσεων, Ψηφιακά Μέσα).
- *3η Αναμόρφωση & Εισαγωγή της Κατεύθυνσης*
- Ακαδ. Έτος 2013-2014
    - Εισάγεται για πρώτη φορά η εξειδικευμένη κατεύθυνση «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα», μαζί με τέσσερις ακόμη ακαδημαϊκές κατευθύνσεις.
- *Αυτονόμηση του Π.Μ.Σ*
- *Ακαδ. Έτος 2018-2019*
    - Ως επιστέγασμα της μεγάλης απήχησης της προηγούμενης κατεύθυνσης, ιδρύεται το αυτόνομο, εξειδικευμένο Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα».
- *Σύγχρονη Επικαιροποίηση*
- *Ακαδ. Έτος 2026-2027*
    - Μετά από μια ενδιάμεση τροποποίηση το 2023, το πρόγραμμα σπουδών αναμορφώνεται ριζικά με την εισαγωγή νέων, καινοτόμων μαθημάτων που απαντούν στις σύγχρονες προκλήσεις της ψηφιακής εποχής.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ «ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΜΕΣΑ»

Το Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα» αποσκοπεί στην παροχή μιας στρατηγικής και συστηματικής κατανόησης της θεωρίας και της πρακτικής της σύγχρονης δημοσιογραφίας. Στόχος είναι ο εφοδιασμός των φοιτητών με το απαραίτητο γνωστικό οπλοστάσιο, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά ως επαγγελματίες σε ένα ψηφιακό, παγκοσιοποιημένο και ιδιαίτερα ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί με γνώμονα τη σύγκλιση και την ψηφιοποίηση των μέσων επικοινωνίας, τις νέες οικονομικές συνιστώσες της αγοράς των μέσων επικοινωνίας, καθώς και την καταλυτική έλευση της τεχνητής νοημοσύνης.
Ειδικότερα, οι άξονες στους οποίους επικεντρώνεται το Π.Μ.Σ περιλαμβάνουν:

- *Σύνδεση Θεωρίας και Πράξης*: Εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης για τη λειτουργία των ΜΜΕ στα σύγχρονα κοινωνικοπολιτικά δρώμενα, μέσα από εξειδικευμένα μαθήματα, εργαστήρια και σεμινάρια.
- *Ανάλυση Κοινωνικών Μεταβολών*: Καλλιέργεια της ικανότητας των φοιτητών να διακρίνουν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν τις ταχύτατες αλλαγές των κοινωνικών δομών και θεσμών, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.
- *Ψηφιακά Εργαλεία και Ολοκληρωμένη Επικοινωνία*: Εκπαίδευση στις νέες τεχνικές έρευνας, επαλήθευσης, παραγωγής και διάχυσης περιεχομένου, με έμφαση στην πολυμεσική (multimedia) και ολοκληρωμένη επικοινωνία.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ

Για τη διαμόρφωση και τη συνεχή εξέλιξη του προτεινόμενου προγράμματος σπουδών, ελήφθησαν σοβαρά υπόψη οι εξής παράγοντες:

- Οι διεθνείς επιστημονικές εξελίξεις: Η υιοθέτηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων για τη μελέτη της Δημοσιογραφίας μέσα στο νέο, εξελισσόμενο επικοινωνιακό οικοσύστημα.
- Οι ανάγκες της αγοράς εργασίας: Η άμεση συνάφεια του προγράμματος με τις σύγχρονες απαιτήσεις της παραγωγής, των ψηφιακών βιομηχανιών και του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος.
- Η υψηλή ακαδημαϊκή ζήτηση: Το διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον από αποφοίτους του Τμήματος, καθώς και από νέους επιστήμονες και ερευνητές, για εξειδίκευση στο πεδίο της Δημοσιογραφίας και των Νέων Μέσων.
- Το κοινωνικό αποτύπωμα: Η ευρύτερη θετική επίδραση του προγράμματος στην ελληνική κοινωνία, μέσα από την επιστημονική προβολή, τη διάχυση της γνώσης και την αναβάθμιση της ποιότητας του δημόσιου λόγου.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι απόφοιτοί του αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να αναπτύσσουν δεξιότητες στο ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον των μέσων ενημέρωσης και της σύγχρονης δημοσιογραφίας. Οι απόφοιτοι θα έχουν αποκτήσει τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα τους εξοπλίσουν για να λειτουργούν ως επαγγελματίες στα έντυπα, ραδιοτηλεοπτικά και διαδικτυακά μέσα.
- Να αποκτήσουν αναλυτικές ικανότητες ώστε να μπορούν να αντλήσουν πληροφόρηση και κυρίως να εξασκήσουν δυνατότητες συνθετικής ανάλυσης των γεγονότων και κοινωνικο-οικονομικών μεταρρυθμίσεων.
- Να αποκτήσουν επιστημονικό υπόβαθρο σχετικά με τα δρώμενα και τις εξελίξεις του πεδίου των μέσων ενημέρωσης.
- Να εφαρμόζουν τις βασικές αρχές έρευνας, τεκμηρίωσης, συγγραφής, επεξεργασίας και δημοσίευσης ειδησεογραφικού περιεχομένου για διάφορα είδη μέσων ενημέρωσης.
- Να προσεγγίσουν νέους τρόπους διάχυσης της πληροφορίας, όπως αυτοί έχουν προκύψει μέσα στο ψηφιακό περιβάλλον του διαδικτύου (πχ, δημοσιογραφία των πολιτών, κυκλοφορία της πληροφορίας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης,

διαδικτυακές βάσεις δεδομένων, «συναθροιστές» περιεχομένου κα).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Π.Μ.Σ

Ο κανονισμός είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
https://journalismnew.media.uoa.gr/fileadmin/depts/media.uoa.gr/journalismnew/uploads/

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο Π.Μ.Σ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, καθώς και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής- απόφοιτοι/ες Σχολών ή Τμημάτων Επικοινωνίας, Πολιτισμού, Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ, Φιλοσοφικών, Κοινωνικών, Νομικών, Οικονομικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών.

Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε 20 (είκοσι) συνολικά. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ και την αναλογία φοιτητών- διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ, εισάγονται χωρίς εξετάσεις. Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών Ε.Π.Κ.Α και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

Το Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα» πιστοποιήθηκε από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης ότι συμμορφώνεται πλήρως (Fully Compliant) με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας για την Πιστοποίηση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές και Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διασφάλιση Ποιότητας στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG). Η διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης ορίζεται για πέντε έτη, από 09-02-2026 έως 08-02-2031.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Κάθε Ιούνιο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής επιπέδου C1/Γ1, ή πτυχίο Αγγλικού/Αγγλόφωνου πανεπιστημίου
- 2 Συστατικές επιστολές (εξαιρούνται οι απόφοιτοι του Τμήματος ΕΜΜΕ)
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του Π.Μ.Σ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους, οι οποίοι επιθυμούν να συμμετέχουν σε Π.Μ.Σ που διοργανώνεται στην ελληνική γλώσσα.
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής

Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός Πτυχίου (25%)
- Πτυχιακή εργασία (5%)
- Άλλο δίπλωμα M.A./MSc/PhD (10%)
- Άλλη ξένη γλώσσα (ή γλώσσες) εκτός από την πρώτη, σε επίπεδο Γ1/C1 (5%)
- Εργασιακή Εμπειρία συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ (10%)
- Επιστημονικές Δημοσιεύσεις σε περιοδικά/ πρακτικά συνεδρίων με κριτές (5 %)
- Συνέντευξη σε επιτροπή οριζόμενη από τη Σ.Ε. [στην οποία δύναται να περιλαμβάνεται και συγγραφή δοκιμίου, για το οποίο δεν απαιτείται ειδική προετοιμασία] (30%)

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος. Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Εισάγονται επίσης ισοβαθμήσαντες στην τελευταία θέση και ως ισοβαθμία θεωρείται η βαθμολογική διαφορά έως 0,5 του βαθμού κατάταξης με τον τελευταίο επιτυχόντα.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Για την απόκτηση Π.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εξεταστεί επιτυχώς στη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS. Τα μαθήματα αρχίζουν το πρώτο δεκαπενθήμερο του Οκτωβρίου για το χειμερινό εξάμηνο και το πρώτο δεκαπενθήμερο Φεβρουαρίου για το εαρινό εξάμηνο και ολοκληρώνονται στις 31 Ιανουαρίου και 30 Μαΐου αντίστοιχα. Μετάθεση των ημερομηνιών αυτών γίνεται σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου και της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα» που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση. Η παράταση δεν υπερβαίνει το 1 ακαδημαϊκό εξάμηνο. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα 4 (τέσσερα) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου ο/η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια διαγράφεται κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται άπαξ, και μόνο για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία.

Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής /τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος. Επανάληψη της παρακολούθησης σημαίνει υποχρεωτική παρακολούθηση όλων των διαλέξεων του μαθήματος, το οποίο ο/η φοιτητής/τρια δεν έχει ολοκληρώσει με επιτυχία. Για να ολοκληρωθεί η φοίτησή τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να έχουν εξετασθεί επιτυχώς στα έξι υποχρεωτικά μαθήματα.

Για την ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών απαιτούνται 90 πιστωτικές μονάδες (ECTS) (κάθε μάθημα αποφέρει 10 πιστωτικές μονάδες και η διπλωματική εργασία αποφέρει 30 πιστωτικές μονάδες). Η διδασκαλία του κάθε μαθήματος είναι 3 ώρες την εβδομάδα χωρίς να συνυπολογίζονται τυχόν εργαστηριακές τους εφαρμογές.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ο αριθμός επιτρεπόμενων απουσιών ανά μάθημα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 3 (τρεις). Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα

που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή/και με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή και στηρίζεται σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, εργαστηριακές ασκήσεις ή και σε συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση της Σχολής/του Τμήματος.Το ποσοστό συμμετοχής των εργαστηριακών ασκήσεων, εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, όπως ορίζει ο διδάσκων/η διδάσκουσα στην έναρξη κάθε μαθήματος.

Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης. Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια. Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει.

Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής. Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία. Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια- εκτός και αν εκκρεμεί διοικητικός έλεγχος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα

σπουδών κι η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS).

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου.

$$Βαθμός\ Διπλώματος = \frac{\sum_{κ=1}^{7} \quad B_κ * \ ΠΜ_κ}{90}$$

Στον ανωτέρω μαθηματικό τύπο:
κ = δείκτης που αναφέρεται σε κάθε μάθημα, κ= 1, 2, … ,
ΒΜκ = βαθμός του μαθήματος κ,
ΠΜκ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ .

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Οι διπλωματικές εργασίες πρέπει να παραδίδονται εντός των οριζόμενων προθεσμιών και πάντως το αργότερο έως την 28η Φεβρουαρίου κάθε έτους. Διαφορετικά, οι φοιτητές/φοιτήτριες ζητούν παράταση καταβάλλοντας τα τέλη φοίτησης του τετάρτου εξαμήνου.

Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με της οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του κάθε Π.Μ.Σ.

Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/της στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Σ.Ε. ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα της και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Μπορεί να είναι η αγγλική ύστερα από έγκριση της Σ.Ε. πράγμα που ι ορίζεται της ορισμό του θέματος.

Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας της τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από της κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Ε.Π.Κ.Α ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών της, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Ε.Π.Κ.Α ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές, δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες, ε)
επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,
στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13[Α] του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συνέλευσης, μετά από εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν της εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με της αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Η επιτροπή μπορεί να ζητήσει: (1) ελάσσονες διορθώσεις, της οποίες ο/η υποψήφιος/α ανταποκρίνεται εντός χρονικού διαστήματος 20 ημερών. Εφόσον αυτό ζητηθεί, η επιτροπή καταθέτει τον τελικό βαθμό στη Γραμματεία χωρίς περαιτέρω εξέταση, (2) μείζονος σημασίας διορθώσεις στη διπλωματική εργασία της οποίες ο/η υποψήφιος/α ανταποκρίνεται εντός χρονικού διαστήματος 45 ημερών. Στην περίπτωση (2) ορίζεται επανεξέταση της διορθωμένης εργασίας την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο, οπότε εάν ο/η φοιτητής/τρια δεν ανταποκριθεί επιτυχώς, διαγράφεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και απόφαση της Συνέλευσης.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (https://access.uoa.gr/).

Το Γραφείο Διασύνδεσης του Ε.Π.Κ.Α παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών κι επαγγελματικής αποκατάστασης (https://www.career.uoa.gr/ypiresies/).

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

Η Συνέλευση του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ, μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών κατά την επανάληψη του μαθήματος όπως ορίζεται στο 8.3 του παρόντος Κανονισμού,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων απότα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.
- Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α΄ εξάμηνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη Σ.Ε. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

Το Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύνανται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 19).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 650 ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε διδακτικού εξαμήνου, συμπεριλαμβανομένου του εξαμήνου της παράτασης (εφόσον αυτή έχει ζητηθεί και εγκριθεί).

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ..

Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 9.5γ του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ

Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ.

Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος . Επικοινωνίας και ΜΜΕ.

Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

α) τέλη φοίτησης,

β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, γ) κληροδοτήματα,

δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,

ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης μετά από εισήγηση της Σ.Ε. στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του

Ε.Π.Κ.Α ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Ε.Π.Κ.Α ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες, δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες, ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από εισήγηση της Σ.Ε., καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας.

Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του Ν.4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,

β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο.

Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δύο υποχρεωτικά μαθήματα και δύο μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά στο Α' και το Β' εξάμηνο σπουδών. Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, το πρόγραμμα των μαθημάτων περιλαμβάνει ορισμένες εναλλακτικές προτάσεις.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι Δημοσιογραφία καλύπτει μόνον ένα ευρύ φάσμα, το οποίο επιτρέπει ή μάλλον επιβάλλει διαφορετικές προσεγγίσεις. Ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων και των συνεργατών τους, και σε συνάφεια με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα, αλλά και ανάλογα με τις θεματικές ή χρονικές τομές οι οποίες θα επιλέγονται κάθε ακαδημαϊκό έτος.

Το πρόγραμμα μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής (με ένα περιθώριο διαφορετικών συνδυασμών, κατά τους οποίους θα είναι δυνατόν ορισμένα από τα μαθήματα να αποκτούν εργαστηριακό χαρακτήρα.

Το πρόγραμμα σπουδών είναι αυστηρά προσανατολισμένο στο γνωστικό αντικείμενο της Δημοσιογραφίας και των Νέων Μέσων. Κεντρικός άξονας της φιλοσοφίας της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕΠ.Μ.Σ) είναι η διατήρηση ενός σύγχρονου και ζωντανού ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή αξιοποιεί συστηματικά την ετήσια ανατροφοδότηση (feedback) των φοιτητών και των φοιτητριών, προχωρώντας στις απαραίτητες ανανεώσεις και βελτιώσεις.

Για τη βέλτιστη οργάνωση κάθε ακαδημαϊκού έτους, το πρόγραμμα μαθημάτων χαρακτηρίζεται από ευελιξία και διαμορφώνεται με βάση:

- Τα ποιοτικά δεδομένα της ετήσιας αξιολόγησης από τους φοιτητές.
- Τη διαθεσιμότητα και τα τρέχοντα ερευνητικά ενδιαφέροντα του διδακτικού και επιστημονικού προσωπικού.
- Τις αναδυόμενες θεματικές, τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις χρονικές τομές που επιλέγονται ως επίκαιρες κάθε χρονιά.

1. Αξιολόγηση & Ανατροφοδότηση: Λήξη κάθε εξαμήνου.

Οι φοιτητές αξιολογούν τα μαθήματα και τις υποδομές, καταθέτοντας προτάσεις βελτίωσης.

2. Ακαδημαϊκός Ανασχεδιασμός: Πριν την έναρξη του έτους.

Η ΣΕΠ.Μ.Σ εξετάζει τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων και προσαρμόζει τη φύση των μαθημάτων. Ορισμένα θεωρητικά μαθήματα ενδέχεται να αποκτούν εργαστηριακό χαρακτήρα (ή το αντίστροφο), ενώ ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος μπορεί να τροποποιείται η κατανομή μεταξύ υποχρεωτικών μαθημάτων και μαθημάτων επιλογής, καθώς και η διάρθρωσή τους ανά εξάμηνο (χειμερινό/εαρινό).

3. Οριστικοποίηση & Ανάρτηση

Το τελικό, επικαιροποιημένο πρόγραμμα σπουδών εγκρίνεται και δημοσιεύεται επίσημα.

Οδηγία προς τους Υποψηφίους: Λόγω της δυναμικής αυτής φύσης του προγράμματος, οι ενδιαφερόμενοι/ες και οι φοιτητές/τριες καλούνται να ανατρέχουν στην αναλυτική Περιγραφή Μαθημάτων, η οποία επικαιροποιείται και αναρτάται εγκαίρως στην επίσημη ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ, ώστε να ενημερώνονται έγκυρα για το ακριβές πρόγραμμα σπουδών του τρέχοντος έτους.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Τα μέλη ΔΕΠ που στελεχώνουν το Π.Μ.Σ:

Καθηγητής Στέλιος Παπαθανασόπουλος: είναι Καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο Οργάνωση και Πολιτική των ΜΜΕ στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι Διευθυντής του Εργαστηρίου Δημοσιογραφικών Σπουδών και Επικοινωνιακών Εφαρμογών του ΕΜΜΕ, με πλήθος βιβλίων, επιστημονικών εργασιών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, διαθέτει δημοσιογραφική εμπειρία. Έχει τη διεύθυνση σύνταξης του επιστημονικού περιοδικού "Ζητήματα Επικοινωνίας" και είναι μέλος της συντακτικής επιτροπής των επιστημονικών περιοδικών European Journal of Communication, Digital Media & Policy, Social Media and Society και Journalism Practice. Διευθύνει τη σειρά «Επικοινωνία και Κοινωνία» στις εκδόσεις Καστανιώτη και τη σειρά Media and Political Communication στις εκδόσεις Springer.

Καθηγητής Κωνσταντίνος Μουρλάς: είναι Καθηγητής στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ έχει διατελέσει Επισκέπτης Καθηγητής στο Τμήμα Επιστήμης των Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών του Μονάχου, Γερμανία (15 Μαρτίου 2012 – 15 Ιουλίου 2012) και Λέκτορας στο Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου της Κύπρου (Νοέμβριος 1998 – Οκτώβριος 2002). Τα ερευνητικά ενδιαφέροντά του εστιάζονται κυρίως στη μελέτη ευφυών συστημάτων και πιο συγκεκριμένα στα προσαρμοζόμενα και εξατομικευμένα περιβάλλοντα επικοινωνίας. Το ερευνητικό του έργο (πάνω από 80 εργασίες) έχει δημοσιευθεί σε διεθνή συνέδρια και επιστημονικά περιοδικά καθώς και σε κεφάλαια επιστημονικών βιβλίων του ευρύτερου επιστημονικού χώρου.

Αναπληρωτής Καθηγητής Αθανάσιος Τσεβάς: Γνωστικό αντικείμενο «Δημόσιο Δίκαιο με Έμφαση στο Δίκαιο της Επικοινωνίας και των ΜΜΕ». Είναι νομικός και διαθέτει πλούσιο συγγραφικό και ερευνητικό έργο. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται σε Δίκαιο των Μέσων Ενημέρωσης, Συνταγματικό Δίκαιο, Διοικητικό Δίκαιο, Ενωσιακό Δίκαιο, Θεμελιώδη Δικαιώματα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων: Διασφάλιση της πολυφωνίας, προστασία της προσωπικότητας και ιδίως του ιδιωτικού βίου, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, προστασία των ανηλίκων, ρύθμιση των έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης, Ανεξάρτητες Αρχές, δικαστικός έλεγχος, δημόσιες συμβάσεις, ρύθμιση της παραγωγής αξιόπιστων επίσημων στατιστικών, αντιμετώπιση της κρίσης κρατικού χρέους, δημοσιονομική πειθαρχία.

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κατερίνα Σταυριανέα: γνωστικό αντικείμενο Διαφημιστική Επικοινωνία και Δημόσιες Σχέσεις. Έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές (M.Sc.) σε Integrated Marketing Communications στο Πανεπιστήμιο Northwestern (Chicago, USA) και Διδακτορικό Δίπλωμα από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Άρθρα της έχουν δημοσιευθεί σε αναγνωρισμένα διεθνή επιστημονικά περιοδικά καθώς και σε συλλογικούς τόμους με κριτές και έχουν ανακοινωθεί σε διεθνή

επιστημονικά συνέδρια. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται σε θέματα εταιρικής φήμης, διαφημιστικής επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων στο ψηφιακό περιβάλλον, customer experience, προσήλωσης του καταναλωτή, εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, καθώς και σε θέματα κοινωνικού μάρκετινγκ..

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μαρίνα Ρήγου: Γνωστικό αντικείμενο «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα». Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στα Νέα μέσα, ιδιωτικότητα και ελευθερία της έκφρασης στα νέα μέσα, Δημοσιογραφία (ραδιοφωνική και πολυμεσική δημοσιογραφία, ευρωπαϊκό, πολιτικό και διπλωματικό ρεπορτάζ, διεθνή, δημοσιογραφία δεδομένων κ.α.), τεχνητή νοημοσύνη, διαδίκτυο των πραγμάτων, δημοσιογραφική δεοντολογία, δημόσια σφαίρα, ραδιόφωνο, πολυμέσα, ΜΜΕ, πολιτική, πολιτική επικοινωνία, ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Έχει διατελέσει δημοσιογράφος και διαθέτει πλούσιο συγγραφικό και ερευνητικό έργο.

Επίκουρος Καθηγητής Αντώνης Αρμενάκης: Γνωστικό αντικείμενο «Μέθοδοι και Τεχνικές στην Επικοινωνιακή Έρευνα». Σπούδασε Εφαρμοσμένα Μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές, MSc και PhD Στατιστικής, στο University of New Brunswick (UNB) του Καναδά. Διετέλεσε Ερευνητής και Λέκτορας στο Τμήμα Μαθηματικών και Στατιστικής του UNB. Έχει διατελέσει στατιστικός σύμβουλος στον ιδιωτικό τομέα και ερευνητής στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ). Έχει πολυετή διδακτική εμπειρία σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, καθώς και πλούσιο ερευνητικό και συγγραφικό έργο. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται σε μεθοδολογία έρευνας και στατιστική επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων.

Επίκουρη Καθηγήτρια Ανθή Σιδηροπούλου: είναι επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στην ψυχολογία της επικοινωνίας με έμφαση στην κυβερνοψυχολογία. Η μεταδιδακτορική της έρευνα επικεντρώθηκε στα ψηφιακά ψυχοεργαλεία, στις συναισθηματικές επενδύσεις που κάνει σε αυτά ο σύγχρονος άνθρωπος και στις γνωστικές και κοινωνικές μετατροπές που αυτές οι επενδύσεις επιφέρουν. Είναι μέλος της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας (ΕΛ.Ψ.Ε) και της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (ΕΚΕ). Επίσης, είναι βοηθός σύνταξης του Περιοδικού «Ψυχολογία» της ΕΛ.Ψ.Ε. και μέλος της επιστημονικής συντακτικής ομάδας του Περιοδικού «Αυτόματον». Έχει ανακοινώσεις σε συνέδρια, επιμεληθεί συλλογικούς τόμους και επιστημονικά εγχειρίδια και είναι συνεπιμελήτρια της σειράς «Κυβερνοψυχολογία και Κοινωνία» (Εκδόσεις Παπαζήσης). Είναι συγγραφέας του βιβλίου «Ψυχολογικές διαδρομές στην ψηφιακή εποχή: Από το multitasking στην πολυδιεργασία της ύπαρξης» (Εκδόσεις Παπαζήσης, 2019).

Επίκουρη Καθηγήτρια Λαμπρινή Παπαδοπούλου: Η Λαμπρινή Παπαδοπούλου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστήμιου Αθηνών, με γνωστικό αντικείμενο «Πολιτική Οικονομία των Μέσων Επικοινωνίας». Το ερευνητικό της έργο εστιάζει στην πολιτική οικονομία των Μέσων Επικοινωνίας, στα εναλλακτικά και ανεξάρτητα Μέσα, καθώς

και στις απειλές εναντίον της ελευθερίας του Τύπου. Έρευνές της έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Έχει συνεργαστεί με το Συμβούλιο της Ευρώπης και το International Press Institute και από το 2022 είναι εθνική εμπειρογνώμονας για το Media Pluralism Monitor (MPM). Έχει εργαστεί ως δημοσιογράφος και είναι μέλος της Ένωσης Συντακτών Μακεδονίας- Θράκης (ΕΣΗΕΜ-Θ).

Επίκουρος Καθηγητής Αχιλλέας Καραδημητρίου: Ο Αχιλλέας Καραδημητρίου είναι Επίκουρος Καθηγητής Δημοσιογραφίας και Παραγωγής Ειδησεογραφικού Περιεχομένου στο Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου, μέλος του Εργαστηρίου Έρευνας στα Μέσα Επικοινωνίας και τη Δημοσιογραφία και διδάσκων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου Τμήματος με τίτλο «Πολιτιστική Διαχείριση, Επικοινωνία και Μέσα», στην κατεύθυνση «Κοινωνία της Πληροφορίας, Μέσα και Τεχνολογία». Παράλληλα εργάζεται ως δημοσιογράφος / επαληθευτής ειδήσεων-γεγονότων (fact-checker) στην πλατφόρμα check4facts.gr με επικεφαλής φορέα το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) καθώς και ως επιστημονικός υπεύθυνος στην πλατφόρμα Politikometro.gr. Έχει συμμετάσχει σε ποικίλα ερευνητικά ευρωπαϊκά προγράμματα που αφορούν ζητήματα αιχμής αναφορικά με την εξέλιξη των ΜΜΕ, της δημοσιογραφίας και του επικοινωνιακού πεδίου. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα και οι δημοσιεύσεις του επικεντρώνονται κυρίως σε ζητήματα αναφορικά με την πλαισίωση των ειδήσεων/της πληροφόρησης από τα μέσα ενημέρωσης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τον δημοσιογραφικό επαγγελματισμό/τις δημοσιογραφικές πρακτικές, την πολιτική και οργάνωση του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου, τις τεχνικές fact-checking στο πλαίσιο της πλατφορμοποίησης της επικοινωνίας.

Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ηλίας Αθανασιάδης: Διδάκτωρ του Τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, κάτοχος Master of Arts in Mass Communication από το Πανεπιστήμιο του Λέστερ, Ηνωμένο Βασίλειο. Σήμερα είναι Επικεφαλής του Τμήματος Επικοινωνίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Διαθέτει μακρόχρονη εμπειρία ως επιστημονικός συνεργάτης στον τομέα της πολιτικής επικοινωνίας και έχει διδάξει ως ακαδημαϊκός υπότροφος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Επιπλέον, έχει διδάξει στο πρόγραμμα «Επικοινωνία και Νέα Δημοσιογραφία» του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Ηλιάνα Γιαννούλη: δημοσιογράφος και Διδάσκουσα στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι πτυχιούχος και διδάκτωρ του ίδιου Τμήματος, ενώ έχει ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές στις Ευρωπαϊκές Επικοινωνίες. Διαθέτει πολυετή επαγγελματική εμπειρία στον χώρο της επικοινωνίας της υγείας, έχοντας εργαστεί ως Communications Manager σε εταιρεία ιατρικού marketing και επικοινωνίας, ενώ για περισσότερα από 10 χρόνια συνεργάζεται με την επιστημονική εφημερίδα

"Οδοντιατρικό Βήμα". Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη δημοσιογραφική πρακτική σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, την πλαισίωση των ειδήσεων και της πληροφόρησης από τα μέσα ενημέρωσης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και την επικοινωνία της υγείας.

Μαρία Κατελάνου: απόφοιτος του Τμήματος Ψυχολογίας και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κυβερνοψυχολογία» του ΕΚΠΑ. Είναι υποψήφια διδάκτωρ στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο γνωστικό αντικείμενο «Κυβερνοψυχολογία: Διαπροσωπικές Διαμεσολαβημένες Σχέσεις». Είναι Το ερευνητικό της ενδιαφέρον επικεντρώνεται στις κοινωνικές και ψυχολογικές διαστάσεις της σχέσης ανθρώπου και ψηφιακής τεχνολογίας, με έμφαση στην ψηφιακά διαμεσολαβημένη εμπειρία του δημόσιου χώρου και την ακουστική διαμεσολάβηση κατά την αστική μετακίνηση. Από το 2025 είναι Βοηθός Επιμελήτρια στο επιστημονικό περιοδικό Ψυχολογία της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας.

Μιχάλης Μαυρωνάς, σπούδασε Αγγλική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Συνέχισε τις σπουδές του στην Αγγλία (Μ.Α. στην αμερικανική λογοτεχνία, Πανεπιστήμιο Keele) και το 1991ανακηρύχθηκε διδάκτορας του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει διδάξει αγγλικά για ειδικούς σκοπούς στη Σχολή Ικάρων, στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, το ΙΝ.ΕΠ.,συνεργάζεται με το e-Learning του Ε.Π.Κ.Α έχοντας καταρτίσει δύο προγράμματα και έχει ασχοληθεί επαγγελματικά με τη μετάφραση βιβλίων, νομικών και οικονομικών κειμένων και κειμένων της ΕΕ.

Πέννυ Παπαγεωργοπούλου: μεταδιδακτορική ερευνήτρια και διδάκτωρ του Τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πληροφορικός, με έμφαση στη μελέτη των νέων μέσων. Το 2024, ολοκλήρωσε επιτυχώς τη διδακτορική της έρευνα με αντικείμενο την Επικοινωνία Ανθρώπου - Υπολογιστή, και ειδικότερα την ενσώματη υπολογιστική, στο Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών στα Ψηφιακά Μέσα Επικοινωνίας και Περιβάλλοντα Αλληλεπίδρασης από το Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και πτυχίο της από το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τηλεπικοινωνιών από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Κατερίνα Σωτηράκου: επισκέπτρια καθηγήτρια, δημοσιογράφος και σύμβουλος Έρευνας και Ανάπτυξης για οργανισμούς μέσων ενημέρωσης στην Ελλάδα, ενώ εργάζεται και ως ειδική αξιολογήτρια για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Είναι κάτοχος πτυχίου Δημοσιογραφίας από το ΑΠΘ, μεταπτυχιακού τίτλου στα Ψηφιακά Μέσα και Περιβάλλοντα Αλληλεπίδρασης από το ΕΚΠΑ, διπλώματος Δημοσιογραφίας Δεδομένων από τη Σχολή Δημοσιογραφίας του Columbia University στη Νέα Υόρκη και διδακτορικού τίτλου στη Δημοσιογραφία και την Τεχνητή Νοημοσύνη από το ΕΚΠΑ.Το 2025-2026 σχεδίασε και υλοποίησε, μέσω του Antenna Media Lab, πολυεθνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης στην Τεχνητή Νοημοσύνη για τον όμιλο Antenna Group σε Ελλάδα, Ουγγαρία και Πολωνία, με στόχο την ανάπτυξη γνώσεων

και πρακτικών δεξιοτήτων στη χρήση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης για εκατοντάδες επαγγελματίες του Ομίλου. Στο παρελθόν διετέλεσε σύμβουλος Ψηφιακής Τεχνολογίας και Καινοτομίας στον τηλεοπτικό σταθμό Alpha, όπου εργάστηκε επίσης ως ρεπόρτερ στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων.

Σόνια Χαϊμαντά: δημοσιογράφος, διευθύντρια Εταιρικών Υποθέσεων/Επικοινωνίας του IAB Hellas και διδάσκουσα ΠΔ 407 στο Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Παράλληλα ασχολείται εδώ και 20 χρόνια με τη διαχείριση επικοινωνιακών κρίσεων, την Έρευνα και το Consulting. Έχει συνεργαστεί με πολλά μέσα ενημέρωσης {Editorial director στην εταιρεία ψηφιακών Μέσων DPG, του ομίλου Δ. Γιαννακόπουλου (CNN, Newsbomb κ.ά.), την Ημερησία, το Έθνος, τον Ελεύθερο Τύπο, τον Αθήνα 984, το Alter, την ΕΡΤ κ.λπ.}. Είναι επιστημονική υπεύθυνη των σεμιναρίων της ΕΣΗΕΑ για τα Ψηφιακά Μέσα. Σήμερα γράφει στο Ad Business και το advertising.gr. Βραβεύθηκε το 2016 με το Βραβείο Μπότση (Δημοσιογραφία και Νέες Τεχνολογίες).

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Διεθνής Συμβουλευτική Επιτροπή υποστηρίζει το μεταπτυχιακό πρόγραμμα μέσω της παροχής συμβουλών για τη στρατηγική του κατεύθυνση, την εξασφάλιση της ποιότητας, τη σύνδεση με την αγορά εργασίας και την προώθησή του σε διεθνές επίπεδο. Μέλη της είναι:

Ο **Πέτρος Ιωσηφίδης,** είναι Καθηγητής Πολιτικής των Μέσων Επικοινωνίας και Αναπληρωτής Κοσμήτορας στο City St George's Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Διαθέτει μακρόχρονη εμπειρία ως διδάσκων και ερευνητής στον τομέα της επικοινωνιακής πολιτικής τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, έχει εκδώσει 9 βιβλία και πλήθος ακαδημαϊκών άρθρων. Επιπλέον, έχει τη Διεύθυνση του επιστημονικού περιοδικού *Journal of Digital Media and Policy*, και είναι ιδρυτής της σειράς βιβλίων Palgrave Global Media Policy and Business.

Ο **Christian Ruggiero** είναι καθηγητής στην Κοινωνιολογία των Μέσων Ενημέρωσης στο Τμήμα Επικοινωνίας και Κοινωνικής Έρευνας του Πανεπιστημίου La Sapienza της Ρώμης. Τα κύρια ερευνητικά του θέματα αφορούν την κοινωνιολογία της δημοσιογραφίας και της πολιτικής επικοινωνίας, με έμφαση στις σχέσεις μεταξύ επίσημων και ανεπίσημων φορέων στο υβριδικό επικοινωνιακό οικοσύστημα. Συμμετείχε στην έκδοση 2021 του έργου Media for Democracy Monitor και ήταν κύριος ερευνητής της ιταλικής ερευνητικής ομάδας του πιλοτικού έργου που συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Euromedia Ownership Monitor (EurOMo).

Ο **Αντώνης Καλογερόπουλος** είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Επικοινωνίας στο Vrije Universiteit Brussel (VUB) και ερευνητικός συνεργάτης στο Ινστιτούτο Reuters για τη Μελέτη της Δημοσιογραφίας στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Ενδιαφέρεται κυρίως για τους μεταβαλλόμενους τρόπους με τους οποίους καταναλώνουμε ειδήσεις και πολιτικές πληροφορίες στο διαδίκτυο. Στα ερευνητικά του θέματα περιλαμβάνονται η αποφυγή ειδήσεων, η εμπιστοσύνη στις ειδήσεις, η διαδικτυακή παραπληροφόρηση και η χρήση εφαρμογών ανταλλαγής μηνυμάτων μέσω κινητών τηλεφώνων. Επί του παρόντος είναι επικεφαλής του ερευνητικού έργου ERC Starting Grant INEQNEWS που εξετάζει τις κοινωνικές ανισότητες στην κατανάλωση ψηφιακών ειδήσεων σε τέσσερις χώρες. Συνεργάζεται επίσης ως εξωτερικός ερευνητής με το Digital Democracy Center στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Δανίας και ως ερευνητικός συνεργάτης με το Center for Digital Politics, Media & Democracy του Πανεπιστημίου του Λίβερπουλ.

Ο **Γιάννης Θεοχάρης** είναι Καθηγητής και κατέχει την Έδρα Ψηφιακής Διακυβέρνησης στο Τμήμα Διακυβέρνησης της Σχολής Πολιτικής και Δημόσιας Πολιτικής του Τεχνικού Πανεπιστημίου Μονάχου (TUM). Είναι επίσης βασικό μέλος του Ινστιτούτου Επιστήμης Δεδομένων του Μονάχου και διευθυντής του Εργαστηρίου Διαχείρισης Περιεχομένου στο TUM Think Tank. Το έργο του αξιοποιεί πειραματικές και υπολογιστικές μεθόδους για να κατανοήσει πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μεταβάλλουν το περιβάλλον πολιτικής πληροφόρησης: ενδυναμώνουν τους χρήστες επιτρέποντας νέες μορφές πολιτικής συμμετοχής, αλλά και αποσυντονίζουν, περιθωριοποιούν και πολώνουν το κοινό.

Ο **Benjamin Krämer** είναι Καθηγητής Heisenberg της Επικοινωνίας με έμφαση στη χρήση των μέσων ενημέρωσης και την ιστορία των μέσων ενημέρωσης στο Πανεπιστήμιο Ludwig Maximilian (LMU) του Μονάχου. Σπούδασε διαχείριση μέσων ενημέρωσης στο Ανόβερο. Έχει λάβει βραβεία όπως το βραβείο διατριβής της DGPuK και το βραβείο Habilitation της Πανεπιστημιακής Εταιρείας του Μονάχου. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την κατανάλωση της ενημέρωσης, την πολιτική επικοινωνία και τις μεταβολές στο πεδίο των μέσων ενημέρωσης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ECTS
Α' Χειμερινό Εξάμηνο		
Υποχρεωτικά μαθήματα		
Μέσα Επικοινωνίας και Δημοσιογραφία	3	10
Ποσοτικές Μέθοδοι Έρευνας και Ανάλυσης	3	10
Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (επιλογή ενός από τα κάτωθι)		
Εναλλακτικά, μπορούν να ενεργοποιηθούν τα μαθήματα:		
Το Θεσμικό Πλαίσιο των Νέων Μέσων	3	10
Δημοσιογραφία των Δεδομένων	3	10
Αγγλικά για Δημοσιογραφικές Σπουδές	3	10
Δημοσιογραφία της Επιστήμης	3	10
Σύνολο	**9**	**30**
Β' Εαρινό Εξάμηνο		
Υποχρεωτικά μαθήματα		
Διαφήμιση, Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και Μάρκετινγκ	3	10
Πολυμεσική Δημοσιογραφία	3	10
Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (επιλογή ενός από τα κάτωθι)		
Εναλλακτικά, μπορούν να ενεργοποιηθούν τα μαθήματα:		
Δημοσιογραφία και Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης	3	10
Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας και Ανάλυσης	3	10
Μέθοδοι Διακρίβωσης Ειδήσεων (Fact Checking)	3	10
Τεχνητή Νοημοσύνη και Δημοσιογραφία	3	10
Σύνολο	**9**	**30**
Γ' χειμερινό εξάμηνο		
Διπλωματική εργασία		30
Σύνολο		**30**
Γενικό Σύνολο	**18**	**90**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Μέσα Επικοινωνίας και Δημοσιογραφία

Διδάσκων: Στέλιος Παπαθανασόπουλος,
Email: spapath@media.uoa.gr

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος: 3101, ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος, Αριθμός γραφείου 316
Ώρες γραφείου: Τετάρτη 16:00 – 18:00
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αίθουσα 304, κάθε Δευτέρα, 15:00-18:00

Περιγραφή Μαθήματος

Βρισκόμαστε σε μια περίοδο συνεχών και θεματικών αλλαγών στο πεδίο των μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης. Αναμφίβολα η δομή και η λειτουργία των επικοινωνιακών συστημάτων σε όλες της χώρες έχει αλλάξει σημαντικά και οι αλλαγές έχουν συνδεθεί περισσότερο με νέες αντιλήψεις για την οικονομία και την κοινωνία και την επικοινωνία. Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη: στο πρώτο μέρος συζητιούνται οι εξελίξεις σε όλο το φάσμα των επικοινωνιών, η ανάπτυξη και παγκοσμιοποίηση των αγορών, η αύξηση και η ένταση του ανταγωνισμού, καθώς και οι επιπτώσεις στα πεδίο των μέσων ενημέρωσης.

Το πρώτο μέρος θα εξεταστούν οι συνεχείς μεταβολές στο πεδίο, όπως η μετατόπιση από την κυριαρχία των έντυπων μέσων στα οπτικοακουστικά μέσα, και πιο πρόσφατα σε ένα νέο μετασχηματισμό των μέσων επικοινωνίας, που περιλαμβάνει την ανάπτυξη ολοκληρωμένων και ψηφιακών επικοινωνιακών συστημάτων, τα οποία συνδέουν τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές με διάφορα μέσα, δημιουργώντας ένα πολύπλοκο περιβάλλον πολυμέσων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις εξελίξεις όσον αφορά στα νέα μέσα επικοινωνίας στην Ευρώπη, και ειδικότερα στα πεδία της ψηφιακής τηλεόρασης, της διείσδυσης του διαδικτύου, της ανάπτυξης της IPTV, και της τηλεόρασης μέσω κινητών τηλεφώνων.

Το δεύτερο αποσκοπεί να αναλύσει τα νέα εργαλεία και τις νέες δεξιότητες που απαιτούνται στο νέο σύγχρονο ψηφιακό περιβάλλον. Με βάση τις βασικές αρχές οπτικοακουστικής παραγωγής και της κυκλοφορίας της πληροφορίας στα νέα

διαδικτυακά περιβάλλοντα θα εξεταστούν οι τεχνολογικές αλλαγές και πώς αυτές επηρεάζουν τον κάθε δημοσιογράφο. Συνοπτικά θα εξεταστούν τα νέα ψηφιακά εργαλεία και τα μυστικά χρήσης τους, καθώς και οι νέες τεχνολογίες στην έρευνα και τη δημοσίευση στο διαδίκτυο (metadata, search engines, cloud storage κ.λπ.). Επίσης, το παρόν μάθημα στοχεύει στο να προσεγγίσει νέους τρόπους διάχυσης της πληροφορίας, όπως αυτοί έχουν προκύψει μέσα από το ψηφιακό περιβάλλον του διαδικτύου (π.χ. δημοσιογραφία των πολιτών, κυκλοφορία της πληροφορίας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακές βάσεις δεδομένων, συναθροιστές περιεχομένου κ.ά.)

Συνοπτικά το μάθημα εξετάζει τις ραγδαίες μεταβολές στο παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επικοινωνιακό τοπίο. Χωρίζεται σε δύο μέρη:

- *Θεωρητική Προσέγγιση:* Εξετάζονται οι εξελίξεις στο πεδίο των επικοινωνιών, η αναδιάταξη των αγορών, η ενίσχυση του ανταγωνισμού, η μετάβαση στα ψηφιακά και ολοκληρωμένα συστήματα επικοινωνίας, καθώς και οι επιπτώσεις τους στα μέσα ενημέρωσης.
- *Πρακτική Προσέγγιση:* Αναλύονται οι νέες συνθήκες και δεξιότητες που απαιτούνται στη σύγχρονη δημοσιογραφία: data journalism, metadata, SEO, cloud storage, εργαλεία οπτικοακουστικής παραγωγής, καθώς και νέες μορφές διάχυσης της πληροφορίας (social media, δημοσιογραφία των πολιτών, aggregators).

Θεματικές Ενότητες

- Μεταβολές στο πεδίο των μέσων επικοινωνίας
- Παγκόσμιες τάσεις και συγκριτικά συστήματα επικοινωνίας
- Τα νέα μέσα στην Ευρώπη (IPTV, Digital TV, Mobile TV)
- Σύγχρονες τάσεις στο δημοσιογραφικό επάγγελμα
- Δημοσιογραφική δεοντολογία στο ψηφιακό περιβάλλον
- Μεταβολές στην κατανάλωση των μέσων
- Πηγές ενημέρωσης και αξιοπιστία στο διαδίκτυο
- Data journalism, news aggregators, cloud storage
- Δημοσιογραφία πολιτών και social media
- Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη ρύθμιση των μέσων

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- Κατανοήσουν τις θεωρίες της μαζικής επικοινωνίας και της δημοσιογραφίας.
- Αναγνωρίζουν τους βασικούς φορείς και τις δομικές αλλαγές στο πεδίο των μέσων ενημέρωσης.
- Αποκτήσουν γνώσεις για τις ψηφιακές και διαδραστικές τεχνολογίες και τις

επιπτώσεις τους στη δημοσιογραφία.

- Αναπτύξουν κριτική ικανότητα ανάλυσης των εξελίξεων στην επικοινωνία.
- Εξασκηθούν στη γραπτή και προφορική παρουσίαση επιστημονικών επιχειρημάτων.
- Αποκτήσουν τις βάσεις για εκπόνηση μεταπτυχιακής έρευνας στο πεδίο.
- Κατανοήσουν τις τεχνολογικές εφαρμογές στη σύγχρονη δημοσιογραφία.
- Αναλύουν τις επιπτώσεις της ψηφιοποίησης (IPTV, Mobile TV) στη βιομηχανία των μέσων.
- Αξιολογούν κριτικά φαινόμενα όπως aggregators, αλγόριθμοι και fake news.
- Αναλύουν τις επιπτώσεις της ψηφιοποίησης (IPTV, Mobile TV) στη βιομηχανία των μέσων.
- Αξιολογούν κριτικά φαινόμενα όπως οι αλγόριθμοι συγκέντρωσης ειδήσεων
- (aggregators) και τα fake news.

Αξιολόγηση μαθήματος

Δραστηριότητα	Βαρύτητα	Περιγραφή
Άσκηση	10%	Σύντομη πρακτική εφαρμογή στην τάξη.
Πρόοδος	25%	Ενδιάμεση εξέταση θεωρητικών γνώσεων.
Ερευνητική Εργασία	50%	Συγγραφή επιστημονικού δοκιμίου (απαγορεύεται η λογοκλοπή).
Πρακτική Εργασία	15%	Παραγωγή ή επεξεργασία ψηφιακού υλικού.

Προϋποθέσεις για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος

- Η συστηματική παρουσία και συμμετοχή σας στο μάθημα θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την καλύτερη κατανόηση των θεμάτων που θα εξεταστούν και την επιτυχή ολοκλήρωσή του. Είναι προφανές ότι η εβδομαδιαία προετοιμασία σας για το μάθημα (επιλογή - ανάγνωση άρθρων και ανάλυσή τους για να μπορείτε να λαμβάνετε μέρος σε συζήτηση) θεωρείται απαραίτητη.
- Αναφορικά με τις εργασίες θα πρέπει επιπλέον να ανατρέξετε σε συμπληρωματική βιβλιογραφία. Σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει να γίνεται σύνθεση των πηγών και όχι αντιγραφή. Η αντιγραφή μέρους της εργασίας τιμωρείται με μηδενισμό της. Στις τελικές εργασίες δεν ενδείκνυται η χρήση πηγών, όπως π.χ., wikipedia ή ηλεκτρονικών και μη εγκυκλοπαιδειών, εκτός και εάν αναφέρονται σε νέα τεχνολογικά επιτεύγματα που δεν έχουν ακόμα αναλυθεί επαρκώς σε άλλες επιστημονικές πηγές.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Albarran, A.B., Chan-Olmsted, S.M. & Wirth, M.O. (Eds.) (2006). *The Handbook of Media Management and Economics*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Bagdikian, B. (2004). *The new media monopoly*. Boston, MA: Beacon Press.

Baker, E. C. (2007). *Media concentration and democracy: Why ownership matters*. New York: Cambridge University Press.

Bustamante, E. (2004). Cultural industries in the Digital Age: some provisional conclusions. *Media, Culture and Society*, *26* (6): 803-820.

Calcutt, A. & Hammond, P. (2011). *Journalism Studies: A Critical Introduction*. London, New York: Routledge.

Carlson, M. and Lewis, S. (eds) (2015). *Boundaries of Journalism*. New York: Routledge.

Centre for Media Pluralism and Media Freedom (CMPF). (2022). *European Union competencies in respect of media pluralism and media freedom- Policy Report*. Robert Schuman Centre for Advances Studies/ European University Institute/European Union.

Deuze, M. and Witschge, T. (2020). *Beyond Journalism*. Cambridge: Polity. Diakopulos, N. (2019). *Automating the News: How Algorithms are Rewriting the Media*. Cambridge: Harvard University Press.

Doyle, G. (2002). *Media Ownership. The Economics and Politics of Convergence and Concentration in the UK and European media*. London: Sage.

Edgerly, S. and Vraga. E.K (2020). "Deciding What's News: News-Ness as an Audience Concept for the Hybrid Media Environment." *Journalism & Mass Communication Quarterly,* 97(2):416–34.

Ζητήματα Επικοινωνίας (2013) «Θεωρία και Έρευνα στις Δημοσιογραφικές Σπουδές», Αφιέρωμα, τεύχος 14-15.

Harcourt, A. (2005). *The European Union and the Regulation of Media Markets*. Manchester: Manchester University Press.

Iosifidis, P., Steemers, J., & Wheeler, M. (2005). *European Television Industries,* London: BFI.

Liu, F. & Albarran, A.B. (2009). Media Economics and Ownership. In W. F. Eadie (Ed.) *21st Century Communication: A Reference Handbook* (pp. 851-858). London: SAGE Publications.

Mastrini, G. and Becerra, M. (2008). Concentration in Media Systems. In D. Wolfgang (Ed). *The International Encyclopedia of Communication*. London: Blackwell Publishing.

McChesney, R. W. (2003). 'The Nine Firms That Dominate the World', Global policy Forum.

Noam, E. (2009). *Media Ownership and Concentration in America*. New York: Oxford University Press.

Παπαθανασόπουλος, Σ. (2005). *Η Τηλεόραση στον 21ο αιώνα*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Παπαθανασόπουλος, Σ. (2011) (επιμέλεια). *Τα Μέσα Επικοινωνίας στον Εικοστό Πρώτο Αιώνα*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Papathanassopoulos, S. & Negrine, R. (2011). *European Media; Structures, policies and identities*. Cambridge: Polity.

Παπαθανασόπουλος, Σ. (2020). *Ανάμεσα σε 4 Οθόνες*, Αθήνα: Καστανιώτης.

Πλειός, Γ. (2011). *Η κοινωνία της ενημέρωσης: Ειδήσεις και νεωτερικότητα*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Πλειός, Γ. (2021). «Παραποιημένες ειδήσεις (Fake news). Ο μετασχηματισμός της προπαγάνδας στην κοινωνία της ενημέρωσης». Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Rice, R. (Ed.). (2007) *Media Ownership: Research and Regulation*. Cresskill, NJ: Hampton Press.

Sussman, G. (2008). "Ownership in the Media." *The International Encyclopedia of Communication*. In D., Wolfgang (Ed). *The International Encyclopedia of Communication*. London: Blackwell Publishing.

Valcke, P. (2012). Challenges of Regulating Media Pluralism in the European Union: the Potential of Risk-Based Regulation. *Quaderns del CAC 38*, *XV* (1), 25-35.

Vartanova, E., Bergés-Saura, L. Steemers, J. & Papathanassopoulos, S. (2011). Media Industries: Ownership, Copyright and Regulation. In J. Trappel, W. A. Meier, L. D'Haenens, J. Steemers and B. Thomass *Media in Europe Today* (pp.167-183). Bristol: Intellect.

Franklin, B., Kopper, G. G., Toth, E. & Vanslyke, J. (2000). *"Editorial"*. Journalism Studies, τόμ. 1, τχ. 1: 5-7.

Wahl-Jorgensen, K. & Hanitzsch, T. (2009). "Introduction: On Why and How We Should Do Journalism Studies"(σελ. 3-16). Στο K. Wahl-Jorgensen & T. Hanitzsch (eds), *The Handbook of Journalism Studies*, New York, Oxon: Routledge.

Zelizer, B. (2009). "Journalism and the Academy" (σελ. 29-41). Στο K. Wahl-Jorgensen & T. Hanitzsch (eds), *The Handbook of Journalism Studies*, New York, Oxon: Routledge

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Σύσταση επιστημονικών περιοδικών σχετικών με έρευνα στην Επικοινωνία, Δημοσιογραφία και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης,

- *Communications: The European Journal of Communication Research,*
- *European Journal of Communication,*
- *Global Media and Communication,*
- *International Communication Gazette,*
- *International Journal of Communication,*
- *Journal of Applied Journalism and Media Studies*
- *Journalism Practice,*
- *Journalism Studies, Journalism,*
- *Journalism,*
- *Media, Culture and Society*

Ποσοτικές Μέθοδοι Έρευνας και Ανάλυσης

Διδάσκουσα: Ανθή Σιδηροπούλου
Email: asidirop@media.uoa.gr
Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος: 3103, ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος, Αριθμός γραφείου 309
Ώρες γραφείου: Τετάρτη 16:00 – 18:00
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αίθουσα 302, κάθε Τρίτη, 18:00-21:00

Σύντομη περιγραφή

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνίσταται από δύο μέρη, ένα θεωρητικό κι ένα εφαρμοσμένο:

1. Στο θεωρητικό μέρος γίνεται μια συνοπτική εισαγωγή στη μεθοδολογία έρευνας: είδη έρευνας, θεωρητικές επιστημολογικές προσεγγίσεις μεθοδολογίας, δομικά συστατικά στοιχεία έρευνας, μέσα συλλογής δεδομένων, βασικά στάδια έρευνας, περιγραφή ερευνητικών μεθόδων: σχεδιασμός, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, εφαρμογές στην έρευνα Επικοινωνίας και ΜΜΕ.
1. Το εφαρμοσμένο μέρος αποτελεί εισαγωγή στη στατιστική επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων με τη χρήση του στατιστικού πακέτου IBM SPSS: περιβάλλον SPSS, εισαγωγή στοιχείων, έλεγχος και διόρθωση στοιχείων, στατιστική επεξεργασία δεδομένων, ανάλυση με μεθόδους περιγραφικής στατιστικής και στατιστικής συμπερασματολογίας εκτίμησης παραμέτρων και ελέγχου υποθέσεων με πραγματικά δεδομένα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά το πέρας του μαθήματος αναμένεται να έχουν επιτευχθεί οι παρακάτω μαθησιακοί στόχοι. Οι φοιτητές/τριες να έχουν:

- Κατανοήσει τις θεωρητικές προσεγγίσεις, τα χαρακτηριστικά και τις διαφορές ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων έρευνας.
- Αποκτήσει τις βασικές γνώσεις σχετικά με τα απαραίτητα δομικά συστατικά στοιχεία και τα στάδια μιας έρευνας.
- Δημιουργήσει μια συνολική εικόνα των διαφόρων ερευνητικών μεθόδων σχετικά με το σχεδιασμό, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους.
- Αποκτήσει τις απαραίτητες βασικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάζουν θεωρητικά και να διεξάγουν πρακτικά μια επιστημονική έρευνα μικρής κλίμακας.

Επίσης, να έχουν μάθει να εφαρμόζουν μεθόδους και τεχνικές στατιστικής επεξεργασίας και ανάλυσης σε ερευνητικά δεδομένα, δηλαδή να:

- Εργάζονται στο περιβάλλον του στατιστικού πακέτου SPSS.
- Εισάγουν, ελέγχουν, διορθώνουν και αποθηκεύουν ερευνητικά δεδομένα σε δομημένα ψηφιακά αρχεία.
- Επεξεργάζονται δεδομένα και να δημιουργούν νέες μεταβλητές, θεματικούς δείκτες κλπ.
- Αναλύουν ερευνητικά δεδομένα με χρήση περιγραφικής στατιστικής και στατιστικής συμπερασματολογίας.
- Ελέγχουν τις υποθέσεις έρευνας με χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS.
- Έχουν ενημερωθεί για τις δυνατές εφαρμογές του μαθήματος στην έρευνα Επικοινωνίας και ΜΜΕ, και επιπλέον, να μπορούν να τις συνδυάσουν με άλλα μαθήματα του προγράμματος σπουδών.

Αξιολόγηση

Γραπτή εξέταση προόδου: 50%

Γραπτή εργασία και προφορική εξέταση σχετικά με την εργασία: 50%

Θεματικές ενότητες
Α΄ θεωρητικό μέρος: Είδη έρευνας, Επιστημολογικές θεωρητικές προσεγγίσεις μεθοδολογίας έρευνας Μεταβλητές, είδη μεταβλητών, Κλίμακες παρατηρήσεων-μετρήσεων
Κλίμακες στάσεων, Εγκυρότητα και αξιοπιστία Πληθυσμός, δείγμα, Μέθοδοι δειγματοληψίας
Μέσα συλλογής δεδομένων Βασικά στάδια έρευνας
Μέθοδοι έρευνας: σχεδιασμός, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα
Β΄ εφαρμοσμένο μέρος - SPSS: Περιβάλλον και αρχεία SPSS, Εισαγωγή δεδομένων
Έλεγχος και επεξεργασία δεδομένων, Δημιουργία νέων μεταβλητών-δεικτών Επεξεργασία και διαμόρφωση αρχείων αποτελεσμάτων
Περιγραφική στατιστική: πίνακες συχνοτήτων, γραφήματα, αριθμητικά μέτρα Εκτίμηση παραμέτρων: σημειακή εκτίμηση και διαστήματα εμπιστοσύνης παραμέτρων
Έλεγχος στατιστικών υποθέσεων: Έλεγχος ανεξαρτησίας κατηγορικών-διατεταγμένων μεταβλητών
Σύγκριση διακυμάνσεων & μέσων τιμών για δύο ομάδες Σύγκριση διακυμάνσεων & μέσων τιμών για τρεις ή περισσότερες ομάδες
Συσχέτιση ποσοτικών μεταβλητών Παρουσίαση περαιτέρω τεχνικών ανάλυσης
Εφαρμογές στην έρευνα ΕΜΜΕ

Προϋποθέσεις για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος

- Η συστηματική παρουσία και συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στο μάθημα θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την καλύτερη κατανόηση των θεμάτων που θα εξεταστούν και για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Απαραίτητη θεωρείται η εβδομαδιαία προετοιμασία τους για το μάθημα.
- Αναφορικά με τη χρήση του στατιστικού πακέτου για τη στατιστική επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων, απαιτείται διαρκής άσκηση για την εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με το περιβάλλον και τις απαιτήσεις του λογισμικού.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Babbie, E. (2024). *Μεθοδολογία κοινωνικής έρευνας*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Γναρδέλλης, Χ. (2019). *Εφαρμοσμένη Στατιστική*, 2η Έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Γναρδέλλης, Χ. (2022). *Ανάλυση Δεδομένων με το IBM SPSS Statistics 28*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Christensen, L., Johnson, B., Turner, L. (2023). *Η επιστημονική έρευνα: μέθοδοι, σχεδιασμός και ανάλυση*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Clark, T., Foster, L., Sloan, L., Bryman, A. (2025). *Bryman: Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Δαφέρμος, Β. (2011). *Κοινωνική Στατιστική & Μεθοδολογία Έρευνας με το SPSS*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη.

De Vaus, D. (2008). *Ανάλυση Κοινωνικών Δεδομένων: 50 Βασικά Θέματα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

Field, A. (2016). *Η Διερεύνηση της Στατιστικής με τη Χρήση του SPSS της IBM*, Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

Norris, G., Qureshi, F., Howitt, D., & Cramer, D. (2017). *Εισαγωγή στη Στατιστική με το SPSS για τις Κοινωνικές Επιστήμες*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Robson, C. (2010). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου: ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Το Θεσμικό Πλαίσιο των Νέων Μέσων

Διδάσκων: Αθανάσιος Τσεβάς,
Email: adtsevas@media.uoa.gr
Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος: 3102, ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 1ος όροφος, Αριθμός γραφείου 107
Ώρες γραφείου: Τρίτη 16:00 – 17:00
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αίθουσα 102,
κάθε Παρασκευή, 15:00-18:00

Σύντομη περιγραφή

Το μάθημα προσφέρει μια πλήρη, αναλυτική και συστηματική ανάλυση του ρυθμιστικού πλαισίου των νέων μέσων. Με δεδομένο ότι η ρύθμιση των νέων μέσων βασίζεται αφ' ενός μεν στις ελευθερίες που κατοχυρώνουν τη λειτουργία τους, αφ' ετέρου δε στην ανάγκη αντιμετώπισης των κινδύνων που αυτή συνεπάγεται, εξετάζει πως το δίκαιο της σύγχρονης εποχής ανταποκρίνεται στις προκλήσεις που θέτουν τα νέα μέσα και πως η ρύθμισή τους αντανακλά τις ιδιαιτερότητες των νέων μέσων και τις ιδιαιτερότητες της δημοσιογραφικής δραστηριότητας που εντάσσεται σε αυτά. Οι ιδιαιτερότητες αυτές, η αντιμετώπιση των οποίων εντάσσεται στο περιεχόμενο του μαθήματος, συναρτώνται ιδίως προς την παγκόσμια διάδοση των νέων μέσων μέσω του διαδικτύου, την αμφίδρομη επικοινωνία που προσιδιάζει σε αυτά, την ανάπτυξη μαζικής διαπροσωπικής επικοινωνίας, την εξάρτηση της πρόσβασης στο πεδίο της δημοσιότητας των νέων μέσων από τους παρόχους των σχετικών υπηρεσιών, την έκθεση στη δημοσιότητα των ψηφιακών κοινωνικών δικτύων που συνδυάζεται με την ψευδαίσθηση της ιδιωτικότητας, τα χαρακτηριστικά της διαδικτυακής συμπεριφοράς ως στοιχείο της νομικής της αξιολόγησης, την ανωνυμία στο διαδίκτυο, τη διαφοροποίηση των νομικά κρίσιμων χαρακτηριστικών των ιστολογίων και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τα παραδοσιακά μέσα, τις νέες συγκρούσεις μεταξύ ελευθερίας της έκφρασης και καταπολέμησης των fake news, του ρατσιστικού και μισαλλόδοξου λόγου ή άλλων κατηγοριών παρανόμου περιεχομένου, μεταξύ ελευθερίας της πληροφορίας και προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και ιδίως εν όψει των μέσων προστασίας της,

όπως η επιβολή περιορισμών πρόσβασης, τη σύγκρουση μεταξύ πνευματικής ιδιοκτησίας και προστασίας προσωπικών δεδομένων, τη ρύθμιση προτεραιοτήτων στη διαβίβαση περιεχομένου (το πρόβλημα της δικτυακής ουδετερότητας) και την ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών στο διαδίκτυο.

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύεται το δίκαιο που διέπει τα νέα μέσα, σε όλο το εύρος της ανωτέρω προβληματικής, σε εθνικό, υπερεθνικό (ενωσιακό) και διεθνές επίπεδο.

Το μάθημα προσφέρει μια αναλυτική προσέγγιση της νομικής προβληματικής των νέων μέσων και της δημοσιογραφικής δραστηριότητας που αναπτύσσεται σε αυτά όχι μόνον με την ανάλυση των ρυθμιστικών πηγών, αλλά και με την μελέτη περιπτώσεων που έχουν κριθεί με αποφάσεις των ελληνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων, καθώς και αλλοδαπών δικαστηρίων και ανεξαρτήτων αρχών.

Θεματικές Ενότητες

- Ελευθερία της έκφρασης, ελευθερίες των ΜΜΕ και προστασία της προσωπικότητας και της ιδιωτικότητας σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο ως θεμελιώδεις αρχές του ρυθμιστικού πλαισίου των νέων μέσων
- Η αντιμετώπιση των fake news και του παράνομου περιεχομένου, ιδίως του ρατσιστικού και μισαλλόδοξου λόγου
- Το ευρωπαϊκό κεκτημένο στα πεδία των ελευθεριών της επικοινωνίας και της δημοσιογραφικής έρευνας: το δημοσιογραφικό απόρρητο, η χρήση παράνομων ή αθέμιτων μέσων για τη συλλογή πληροφοριών και η δημοσίευση των πληροφοριών, καθώς και τα κριτήρια στάθμισης των συγκρουομένων δικαιωμάτων
- Το εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο. Ιδίως η εφαρμογή των κανόνων προστασίας της προσωπικότητας στα νέα μέσα
- Η ενωσιακή ρύθμιση των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας
- Πεδίο εφαρμογής και εύρος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο διαδίκτυο
- Μέσα παγκόσμιας εμβέλειας, διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες και επάρκεια του επιπέδου προστασίας
- Το δικαίωμα στη λήθη
- Η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (ιδίως οι διαταγές γνωστοποίησης των στοιχείων του χρήστη διεύθυνσης IP και διακοπής της πρόσβασης σε ιστότοπο, η ανταλλαγή αρχείων μέσω προγραμμάτων “peer-to-peer”, το linking και το framing και η ρύθμιση της προστασίας από επιγραμμικές χρήσεις στο ψηφιακό περιβάλλον)
- Τα νέα μέσα στο πλαίσιο της ρύθμισης των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ιδίως τα domain names και το ζήτημα της ουδετερότητας του διαδικτύου
- Ζητήματα από τη ρύθμιση των ευθυνών των φορέων παροχής υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- Αποκτήσουν ένα πλήρες και συστηματικό πλαίσιο γνώσεων σχετικά με το ρυθμιστικό πλαίσιο των νέων μέσων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (Ενωσιακό Δίκαιο – Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου).
- Αποκτήσουν θεωρητική γνώση του τρόπου επίλυσης συγκρούσεων δικαιωμάτων και αγαθών στο πεδίο της επικοινωνίας στα νέα μέσα.
- Αποκτήσουν γνώση του επίκαιρου επιπέδου προστασίας των δικαιωμάτων και αγαθών που διακυβεύονται στα νέα μέσα όπως αυτό ισχύει με βάση τις πιο πρόσφατες αποφάσεις των εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων.
- Εξασκήσουν τις ικανότητές τους για κριτική ανάλυση και συζήτηση σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο των νέων μέσων, έχοντας εξοικειωθεί με την ορολογία, τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις αλλά και τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία.
- Καλλιεργήσουν την ικανότητα νομικής προσέγγισης και ανάλυσης περιπτώσεων εφαρμογής του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου σε όλο το φάσμα της επικοινωνίας στα νέα μέσα.
- Αποκτήσουν την ικανότητα κατανόησης και κριτικής ανάλυσης δικαστικών αποφάσεων, ιδίως στο πεδίο των νέων μέσων.
- Αναπτύξουν τις δεξιότητές τους στη γραπτή και προφορική παρουσίαση επιστημονικών επιχειρημάτων προς επίλυση προβλημάτων στο πεδίο του θεσμικού πλαισίου των νέων μέσων.

Αξιολόγηση μαθήματος

Η αξιολόγηση των γνώσεων που αποκτώνται στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιείται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Α.Δ. Τσεβάς, Προσωπικά Δεδομένα και Μέσα Ενημέρωσης, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα 2010

Βασίλειος Νάιντος, Το δικαίωμα στη λήθη ως έκφανση της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας, έκδοση Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου 2025

[https://www.epoliteia.gr/wp-content/uploads/2025/09/To-dikaiwma-sth-lithi.pdf]

Ι.Κ. Καράκωστας, Το Δίκαιο των ΜΜΕ, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2012

Ι.Κ. Καράκωστας, Δίκαιο και Internet. Νομικά ζητήματα του Διαδικτύου, εκδόσεις Δίκαιο & Οικονομία, 2009.

Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, Δίκαιο Πνευματικής Ιδιοκτησίας, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2023

Ι. Ιγγλεζάκης, Δίκαιο πληροφορικής, εκδόσεις Σάκκουλα 2024

Γ. Γιαννόπουλος, Εισαγωγή στη Νομική Πληροφορική, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2018

Δημοσιογραφία των Δεδομένων

Διδάσκοντες:
Κώστας Μουρλάς
Κατερίνα Σωτηράκου

Email: mourlas@media.uoa.
Εργαστήρια: https://mourlas.ntlab.gr/
Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος:, ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 2ος όροφος,
Αριθμός γραφείου 203 -Ώρες γραφείου:
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αίθουσα 202, Τετάρτη, 18:00-21:00

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα παρέχει στους φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να αναλύουν σύνολα δεδομένων και κείμενα με τη βοήθεια της γλώσσας προγραμματισμού Python, ανοίγοντας νέες προοπτικές στη δημοσιογραφική πρακτική. Απευθύνεται σε φοιτητές χωρίς προηγούμενη εμπειρία στον προγραμματισμό και είναι δομημένο ώστε να χτίζει σταδιακά: από τις πρώτες έννοιες της Python μέχρι την παραγωγή ενός ολοκληρωμένου δημοσιογραφικού άρθρου βασισμένου σε δεδομένα.

Μαθησιακοί Στόχοι

Κατανόηση των Θεωρητικών Βάσεων

- Να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες και τις αρχές της δημοσιογραφίας δεδομένων, καθώς και τον κύκλο ζωής μιας έρευνας δεδομένων (από το ερευνητικό ερώτημα έως την τελική αφήγηση).
- Να αναγνωρίσουν τον ρόλο και τη σημασία των δεδομένων στην σύγχρονη δημοσιογραφική έρευνα, αλλά και τους περιορισμούς και τα ηθικά ζητήματα που τα συνοδεύουν.

Απόκτηση Τεχνικών Δεξιοτήτων

- Να εξοικειωθούν με τη γλώσσα Python και τις βασικές αρχές του προγραμματισμού.
- Να μάθουν να χρησιμοποιούν τα pandas DataFrames για τη διαχείριση, τον καθαρισμό και την ανάλυση δεδομένων.
- Να κατανοήσουν, σε εισαγωγικό επίπεδο, τις αρχές του web scraping και τη χρήση API για την ανάκτηση δεδομένων.

- Να αναπτύξουν δεξιότητες στον καθαρισμό και την προετοιμασία αριθμητικών και κειμενικών δεδομένων, με επίγνωση των αποφάσεων που επηρεάζουν το αποτέλεσμα.

Ανάλυση και Εξερεύνηση Δεδομένων

- Να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες της στατιστικής ανάλυσης και να αναγνωρίζουν τις συνηθισμένες παγίδες ερμηνείας (π.χ. συσχέτιση έναντι αιτιότητας).
- Να εφαρμόσουν τεχνικές επεξεργασίας σε σύνολα δεδομένων για τη δημιουργία τεκμηριωμένων δημοσιογραφικών άρθρων.
- Να γνωρίσουν τις δυνατότητες της ανάλυσης κειμένου στα ελληνικά.

Οπτικοποίηση και Αφήγηση μέσω Δεδομένων

- Να αποκτήσουν δεξιότητες στην οπτικοποίηση δεδομένων με βιβλιοθήκες της Python, αλλά και με έτοιμα διαδικτυακά εργαλεία.
- Να αναπτύξουν την ικανότητα να μετατρέπουν ένα εύρημα σε ιστορία και να δημιουργούν διαδραστικές αφηγήσεις με δεδομένα.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση είναι συνεχής και έχει πρακτικό προσανατολισμό, ώστε οι φοιτητές να εργάζονται σταδιακά προς την τελική εργασία.

- *Εβδομαδιαία notebooks (30%):* Μικρές, αναπαραγώγιμες ασκήσεις σε Jupyter/Colab.
- *Τελική δημοσιογραφική έρευνα δεδομένων (70%)***:** Ολοκληρωμένο άρθρο, από την ανάκτηση και τον καθαρισμό έως την οπτικοποίηση και την αφήγηση, με δημόσιο αποθετήριο (GitHub) και αρχείο κώδικα (Colab) που περιλαμβάνει κώδικα, δεδομένα και σημείωμα ερευνητικής υπόθεσης.

Περιβάλλον Εργασίας

Το μάθημα χρησιμοποιεί το Google Colab για την συγγραφή και εκτέλεση κώδικα (χωρίς ανάγκη εγκατάστασης) και το GitHub για τη δημοσίευση των εργασιών.

Προτεινόμενα Συγγράμματα

Βασικά

- **McKinney, Wes** *Ανάλυση Δεδομένων με Python: Διαχείριση Δεδομένων με pandas, NumPy και Jupyter* (3η έκδοση, Εκδόσεις Παπασωτηρίου). Το κύριο τεχνικό σύγγραμμα του μαθήματος.

- **Bounegru, Liliana & Gray, Jonathan** *Το Εγχειρίδιο της Δημοσιογραφίας Δεδομένων: Προς μια Κριτική Πρακτική Δεδομένων* (iMEdD, 2022). Το θεωρητικό και κριτικό σύγγραμμα του μαθήματος. Διατίθεται ελεύθερα σε ψηφιακή μορφή (ανοιχτή πρόσβαση)

Συμπληρωματικά

- Σημειώσεις του μαθήματος, σύνολα δεδομένων (datasets) και έτοιμα notebooks θα δίνονται στους φοιτητές ανά εβδομάδα.

Δημοσιογραφία της Επιστήμης

Διδάσκουσα: Ηλιάνα Γιαννούλη
E-mail: giannoul@media.uoa.gr

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος: ……., ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος, γρ. 310
Ώρες γραφείου: Ημέρα, ώρα
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αιθ. 304

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που θα πρέπει να κατέχει ένας μελλοντικός επαγγελματίας δημοσιογράφος προκειμένου να καλύψει τα θέματα γύρω από την επιστήμης και την τεχνολογία. Ταυτόχρονα στοχεύει στη μελέτη των σχέσεων ΜΜΕ και Επιστήμης στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς.

Η δημοσιογραφία της Επιστήμης, μέσω της δημιουργίας νέων πλαισίων επικοινωνίας, οφείλει να ενθαρρύνει την προβολή κρίσιμων και υψηλής προτεραιότητας επιστημονικών και τεχνολογικών ζητημάτων που απασχολούν την ανθρωπότητα σήμερα. Οι δημοσιογράφοι, ως διαμορφωτές της παγκόσμιας κοινής γνώμης σε θέματα Επιστήμης & Τεχνολογίας, οφείλουν όχι μόνο να προσεγγίζουν τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις στον επιστημονικό τομέα με τη μεγαλύτερη δυνατή προσοχή, συστηματικότητα και συνέπεια, αλλά και να τις αναδεικνύουν, εκπαιδεύοντας κατάλληλα το κοινό να τις ακολουθεί.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις αρχές της επιστημονικής δημοσιογραφίας, τη διαδικασία επιλογής και παρουσίασης επιστημονικών ειδήσεων, καθώς και στις σύγχρονες πρακτικές επιστημονικής επικοινωνίας.

Παράλληλα, το μάθημα εστιάζει στον έλεγχο εγκυρότητας της επιστημονικής πληροφορίας, την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και τη χρήση επιστημονικών πηγών στη δημοσιογραφία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν την Επιστήμη.
- Εντοπίζουν και να αναδεικνύουν ιστορίες επιστήμης (Finding science stories).
- Έχουν μια σαφή και «καθαρή» γραφή (Clear writing).

- Επικοινωνούν αποτελεσματικά την Επιστήμη (Effective communication).
- Εντοπίζουν τις σωστές πηγές πληροφόρησης και να τις χρησιμοποιούν κατάλληλα (Sourcing information).
- Διενεργούν ρεπορτάζ επιστήμης με ηθική και δεοντολογία (Ethical science reporting).
- Δικτυώνονται επαγγελματικά (Networking).

Αξιολόγηση Μαθήματος

Η βαθμολογία του μαθήματος προκύπτει από την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας και απόδοσης κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, της παρουσίασης εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και της τελικής εργασίας. Η συστηματική παρουσία και συμμετοχή θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση. Είναι προφανές ότι η εβδομαδιαία προετοιμασία για το μάθημα (επιλογή - ανάγνωση άρθρων και ανάλυσή τους για συμμετοχή στη συζήτηση) θεωρείται απαραίτητη.

- Πρακτική Εργασία & Συμμετοχή: 40%
- Τελική Εργασία: 60%

(Η διαδικασία αξιολόγησης επεξηγείται αναλυτικά στο πρώτο μάθημα και στις παρεχόμενες σημειώσεις).

Θεματικές Μαθήματος

- Είδη επιστημονικής δημοσιογραφίας
- Ειδησεογραφία και Ρεπορτάζ επιστήμης
- Τεχνικές δημοσιογραφικής έρευνας στο ερευνητικό πεδίο, πρακτικές συνέντευξης (βάθους και ομαδικής) και συγγραφής
- Δημοσιογραφία επιστήμης στο ψηφιακό περιβάλλον. Ρίσκα και ευκαιρίες
- Ερευνητική δημοσιογραφία επιστήμης (Investigativesciencejournalism)
- Δημοσιογραφική αφήγηση ιστοριών επιστήμης (storytelling)
- Συλλογή, οργάνωση, δημοσιογραφική επεξεργασία, ερμηνεία και επικοινωνία ερευνητικών δεδομένων και αποτελεσμάτων
- Κοινωνία και δημοσιογραφία επιστήμης
- Επικοινωνία επιστήμης και δημοσιογραφία της επιστήμης

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Adams, S., & Lee-Potter, E. (2017). *Interviewing for journalists*. Taylor & Francis.

Angler, M. W. (2017). *Science journalism: an introduction*. Routledge.

Baron, N. (2010). *Escape from the ivory tower: a guide to making your science matter*. Island Press.

Bucchi, M., & Trench, B. (Eds.). (2008). *Handbook of public communication of science and technology*. Routledge.

Bultitude, K. (2011). Science Communication–Why and How?

Çalıyurt, K. T. (Ed.). (2020). *Integrity, transparency and corruption in healthcare & research on health, Volume I*. Singapore: Springer.

Cook, D. M., Boyd, E. A., Grossmann, C., & Bero, L. A. (2007). *Reporting science and conflicts of interest in the lay press*. *PLoS ONE, 2*(12), e1266. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0001266

Dijkstra, A.M., de Jong, A., & Boscolo, M. (2024). Quality of science journalism in the age of Artificial Intelligence explored with a mixed methodology. *PLoS ONE 19*(6): e0303367. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0303367

Dunwoody, S. (2014). Science journalism: prospects in the digital age. In *Routledge handbook of public communication of science and technology* (pp. 43-55). Routledge.

Hager Y. (2019). Medical Communications: The "Write" Career Path for You?. *Cold Spring Harbor perspectives in biology*, *11*(1), a032953. https://doi.org/10.1101/cshperspect.a032953

Hayden, T., & Nijhuis, M. (Eds.). (2013). *The Science Writers' Handbook: Everything You Need to Know to Pitch, Publish, and Prosper in the Digital Age*. Da Capo Lifelong Books.

Hunter, M. L. (2011). *Story-Based Inquiry: A manual for investigative journalists*. Unesco.

Kessler, S. H., Mahl, D., Schäfer, M. S. and Volk, S. C. (2025). Science communication in the age of Artificial Intelligence *JCOM* 24(02), E. https://doi.org/10.22323/2.24020501

Oxman, D., Guyatt, GH, Cook ,D.J., Jaeschke, R., Heddle, N., & Keller, J. (1993) " An index of scientific quality for health reports in the lay press", *Journal of Clinical Epidemiology, 46*(9), 987-1001.

Padian, K. (2018). Narrative and "anti-narrative" in science: how scientists tell stories, and don't. *Integrative and comparative biology*, *58*(6), 1224-1234.

Peters, H. P. (1995) "The interaction of journalists and scientific experts: co-operation and conflict between two professional cultures", *Media Culture & Society, 17,* 31-48.

Prudnikov, Yu., & Nazarenko, A. (2021). The role of content marketing in the promotion of medical goods and services. *Health Economics and Management Review, 2*(1), 23-29. https://doi.org/10.21272/hem.2021.1-02

Schipani, V. Journalism and public trust in science. *Synthese* **204**, 56 (2024). https://doi.org/10.1007/s11229-024-04701-0

van Antwerpen, N., Green, E.B., Sturman, D. *et al*. The impacts of expertise, conflict, and scientific literacy on trust and belief in scientific disagreements. *Sci Rep* **15**, 11869 (2025). https://doi.org/10.1038/s41598-025-96333-8. Wilcox, C., Brookshire, B., & Goldman, J. G. (Eds.). (2016). *Science blogging: the essential guide*. Yale University Press.

Yam, P. (2006) Finding story ideas and sources, In Blum, D., Knudson, M. and Henig, R.M. (eds.) A Field Guide for Science Writers. 2nd edition. New York: Oxford University Press, 5–10

Βασιάδου, Χ. Ε. (2018). *Μελέτη της τεκμηρίωσης των στατιστικών μεθόδων σε σχέση με τα ερευνητικά ερωτήματα κλινικών και πειραματικών εργασιών που δημοσιεύτηκαν μεταξύ 1993-2015 σε ένα κτηνιατρικό επιστημονικό περιοδικό* (No. GRI-2018-22538). AristotleUniversity of Thessaloniki.

ΓΑΛΑΝΗΣ, Π. (2014). Βασικές αρχές συγγραφής ερευνητικών άρθρων. *ΑρχΕλλΙατρ*, *31*, 97-107

Γαλάνης, Π. (2014). Μεθοδολογία ανάλυσης δεδομένων στις επιστήμες υγείας. Εφαρμογές με το IBM SPSS Statistics.

Κουλαϊδής, Β., Δημόπουλος, Κ., Σκλαβενίτη, Σ., & Χρηστίδου, Β. (2002). Τα κείμενα της τεχνο-επιστήμης στο δημόσιο χώρο. *Αθήνα: Μεταίχμιο*.

Λαγουμιντζής, Γ. (2015). Εισαγωγή στην Επιστημονική Έρευνα.

Μιχοπούλου, Β.(2022). *Δημοσιογραφία της Επιστήμης*. Αθήνα: Παρισιάνου

Μορφάκης, Κ. (2013). *Η δημόσια εικόνα των επιστημών και της τεχνολογίας: η περίπτωση της βιοτεχνολογίας και των βιοεπιστημών στην Ελλάδα* (Doctoraldissertation, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης).

Αγγλικά για Δημοσιογραφικές Σπουδές

Διδάσκων: Μιχάλης Μαυρωνάς
E-mail: mavronasm@yahoo.com

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος: ……., ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος, γρ. 310
Ώρες γραφείου: Ημέρα, ώρα
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αριθ. 304

Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων γραπτής επικοινωνίας που απαιτούνται τόσο στον ακαδημαϊκό όσο και στον επαγγελματικό χώρο των μέσων ενημέρωσης. Οι φοιτητές και φοιτήτριες θα εξοικειωθούν με τις αρχές της ακαδημαϊκής γραφής, όπως η ανάπτυξη τεκμηριωμένων επιχειρημάτων, η κριτική αξιοποίηση πηγών, η ανάλυση δεδομένων και η τήρηση ακαδημαϊκών συμβάσεων αναφοράς. Παράλληλα, θα εξερευνήσουν τις βασικές μορφές δημοσιογραφικής γραφής, από την παραδοσιακή είδηση και το δημοσιογραφικό άρθρο έως τη συγγραφή περιεχομένου για ψηφιακά μέσα και κοινωνικά δίκτυα.

Το μάθημα θεωρία και πρακτική εφαρμογή μέσω εβδομαδιαίων εργασιών, αναλύσεων αυθεντικών κειμένων και δραστηριοτήτων αναθεώρησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη ύφους κατάλληλου για διαφορετικές κατηγορίες του κοινού, στη σαφήνεια της επιχειρηματολογίας, στην ηθική της γραπτής επικοινωνίας και στις απαιτήσεις της σύγχρονης ψηφιακής δημοσιογραφίας. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και φοιτήτριες θα είναι σε θέση να παράγουν ακαδημαϊκά και δημοσιογραφικά κείμενα υψηλού επιπέδου, αξιοποιώντας αποτελεσματικά πηγές, δεδομένα και σύγχρονα εργαλεία γραφής.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν να:

- Αναγνωρίζουν και να εφαρμόζουν τα χαρακτηριστικά της ακαδημαϊκής γραφής.
- Συντάσσουν συνεκτικά και τεκμηριωμένα ακαδημαϊκά κείμενα σύμφωνα με διεθνή πρότυπα.
- Χρησιμοποιούν αποτελεσματικά ακαδημαϊκές πηγές μέσω περίληψης, παράφρασης και παράθεσης.

- Αναπτύσσουν κριτική σκέψη και σύνθετα επιχειρήματα με χρήση αντεπιχειρημάτων.
- Περιγράφουν και ερμηνεύουν δεδομένα από πίνακες, γραφήματα και στατιστικές αναφορές.
- Εφαρμόζουν τεχνικές αναθεώρησης και επιμέλειας ακαδημαϊκών κειμένων.
- Κατανοούν τις βασικές αρχές της δημοσιογραφικής γραφής και των ειδησεογραφικών αξιών.
- Συντάσσουν ειδησεογραφικά κείμενα και άρθρα για έντυπα και ψηφιακά μέσα.
- Προσαρμόζουν το περιεχόμενο σε διαφορετικές ψηφιακές πλατφόρμες και κοινά.
- Εφαρμόζουν αρχές δημοσιογραφικής δεοντολογίας και επαγγελματικής υπευθυνότητας.
- Δημιουργούν ολοκληρωμένο portfolio ακαδημαϊκών και δημοσιογραφικών κειμένων.

Αξιολόγηση και Διδακτικό Υλικό

Διαμορφωτική Αξιολόγηση

- Δραστηριότητες αναθεώρησης στην τάξη
- Συνεργατική αξιολόγηση
- Σύντομες ασκήσεις επανεγγραφής κειμένων

Τελική Αξιολόγηση

- Ακαδημαϊκή εργασία (Εβδομάδα 6)
- Δημοσιογραφικό portfolio (Εβδομάδα 13)

Εκπαιδευτικό Υλικό

- Επιστημονικά άρθρα ανοικτής πρόσβασης
- Δελτία τύπου
- Ειδησεογραφικοί ιστότοποι όπως το BBC, η Reuters και οι The New York Times
- Οδηγοί δημοσιογραφικού ύφους AP και Reuters
- Εργαλεία αναγνωσιμότητας και επιμέλειας όπως το Hemingway Editor

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Bailey, S. (2022). *Academic Writing for University Students*. Routledge.

Swales, J. M., & Feak, C. B. (2020). *Academic Writing for Graduate Students* (4th ed.). University of Michigan Press.

Wallwork, A. (2016). *English for Academic Research: Writing Exercises*. Springer.

Harcup, T. (2023). *Journalism: Principles and Practice* (5th ed.). Sage.

Conboy, M. (2019). *Journalism in Britain*. Sage.

Briggs, M. (2019). *Journalism Next: A Practical Guide to Digital Reporting and Publishing*. CQ Press.

Kovach, B., & Rosenstiel, T. (2021). *The Elements of Journalism*. Crown.

American Psychological Association. (2020). *Publication Manual of the American Psychological Association* (7th ed.).

Modern Language Association. (2021). *MLA Handbook* (9th ed.).

Reuters Institute. (2024). *Digital News Report*. Oxford University Press.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Διαφήμιση, Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης & Μάρκετινγκ

Διδάσκουσα: Κατερίνα Σταυριανέα,

Email: aikstavria@media.uoa.gr Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Κωδικός μαθήματος: 3104, ECTS: 10

Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος, Αριθμός γραφείου 311

Ώρες γραφείου: Τετάρτη 17:00-18:00

Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αίθουσα 307,

κάθε Τετάρτη, 18:00-21:00

Σύντομη περιγραφή

Από τη διαφήμιση έως τη δημοσιογραφία και από την εφημερίδα έως το εταιρικό δελτίο τύπου και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η επικοινωνία διαθέτει πολυάριθμες πρακτικές εκφάνσεις. Με την αυξανόμενη ψηφιοποίηση (digitalization) και την έλευση της τεχνητής νοημοσύνης, η επικοινωνία περιλαμβάνει νέες δυνατότητες για στοχευμένη προσέγγιση και αλληλοεπίδραση με το κοινό, τη δημιουργία μηνυμάτων και περιεχομένου, παρέχοντας νέες προοπτικές και, ταυτόχρονα, νέες προκλήσεις. Στόχος του μαθήματος είναι να χαρτογραφήσει το νέο και ταχύτατα μεταβαλλόμενο ψηφιακό περιβάλλον της «ολοκληρωμένης» επικοινωνιακής δράσης (integrated communication) μέσα στο οποίο καλούνται να δραστηριοποιηθούν και να λάβουν αποφάσεις οι σύγχρονοι επαγγελματίες της επικοινωνίας.

Ειδικότερα, το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση της διαχείρισης της επικοινωνίας, του branding, δηλαδή της επικοινωνιακής μεταμόρφωσης του προϊόντος σε μάρκα, του ρόλου, της αξίας και των κύριων εργαλείων της διαφήμισης και των δημοσίων σχέσεων, αναδεικνύοντας τόσο σε θεωρητικό, όσο και σε πρακτικό επίπεδο τις βασικές τους αρχές και τους κανόνες λειτουργίας τους, ώστε να είναι δυνατή η προσέγγιση της ολοκληρωμένης επικοινωνίας ενός προϊόντος, μιας υπηρεσίας, μιας εταιρείας, ενός οργανισμού, ενός προσώπου ή μιας ιδέας, προς το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ψηφιακό περιβάλλον, στην αξιοποίηση της τεχνητής

νοημοσύνης και των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης στην επικοινωνία.

Το μάθημα πραγματεύεται τα ακόλουθα:

- Ολοκληρωμένη Επικοινωνία (Integrated Marketing Communications)
- Στρατηγικές και Πρακτικές Μάρκετινγκ
- Δημόσιες Σχέσεις
- Διαφήμιση
- Branding
- Εκστρατείες Επικοινωνίας (Σχεδιασμός και Υλοποίηση)
- Ψηφιακό Περιβάλλον, Τεχνητή Νοημοσύνη και Επικοινωνία
- Μάρκετινγκ Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης
- Influencer Marketing και Δημιουργία Περιεχομένου

Οργάνωση των Διαλέξεων

Οι διαλέξεις θα πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση με τη χρήση οπτικοακουστικού υλικού και παρουσιάσεων οι οποίες θα αναρτώνται στον e-class του μαθήματος. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του μαθήματος θα παρέχονται άρθρα και υλικό για κάθε θεματική ενότητα, σύμφωνα με τα οποία οι φοιτητές/τριες θα προετοιμάζονται πριν από κάθε διάλεξη.

Αξιολόγηση του Μαθήματος

- Γραπτή εξέταση προόδου: 30%.
- Γραπτή εργασία και παρουσίαση της εργασίας: 70%

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το πέρας του μαθήματος αναμένεται να έχουν επιτευχθεί οι παρακάτω μαθησιακοί στόχοι. Οι φοιτητές/τριες θα μπορούν να:

- Κατανοούν τις διαφορετικές εκφάνσεις της επικοινωνίας στο σύγχρονο ψηφιακό περιβάλλον.
- Να αντιλαμβάνονται την έννοια της Ολοκληρωμένης Επικοινωνίας και να σχεδιάζουν μια αποτελεσματική καμπάνια.
- Να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τη συμβολή των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης στην ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων ολοκληρωμένης επικοινωνίας.
- Να κατανοούν τις διαδικασίες του μάρκετινγκ και να μπορούν να εφαρμόζουν σχετικά προγράμματα για το χτίσιμο ισχυρών brands.
- Να αντιλαμβάνονται τα εργαλεία της διαφήμισης και των δημοσίων σχέσεων, κατανοώντας τόσο σε θεωρητικό, όσο και σε πρακτικό επίπεδο τις βασικές τους

αρχές και τους τους κανόνες λειτουργίας τους.

- Να κατανοούν τα εργαλεία του Μάρκετινγκ και της Τεχνητής Νοημοσύνης στο Ψηφιακό Περιβάλλον

Προϋποθέσεις για την Επιτυχή Παρακολούθηση του Μαθήματος

Η συστηματική παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την καλύτερη κατανόηση των θεμάτων που αναλύονται και την επιτυχή ολοκλήρωσή του, καθώς και η εβδομαδιαία προετοιμασία για το μάθημα (επιλογή - ανάγνωση προτεινόμενών άρθρων).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία μαθήματος

Arens, C., Arens, W., Weigold, M., Scheafer, D. (2015). Αποτελεσματική Διαφήμιση, Rosili.

Baviera, T., Cano-Oron, L., & Calvo, D. (2025). Tailored messages in the feed? Political microtargeting on Facebook during the 2019 General Elections in Spain. Journal of Political Marketing, 24(2), 123-142.

Belch, G.E. και Belch M.A. (2022). Διαφήμιση και προώθηση, Ολοκληρωμένη επικοινωνία μάρκετινγκ, Τζιόλα.

Bossetta, M. (2018). The digital architectures of social media: Comparing political campaigning on Facebook, Twitter, Instagram, and Snapchat in the 2016 US election. Journalism & mass communication quarterly, 95(2), 471-496.

Bossetta, M., & Schmokel, R. (2024). Cross-platform emotions and audience engagement in social media political campaigning: comparing candidates' Facebook and Instagram images in the 2020 US election. In Dissonant Public Spheres (pp. 35-55). Routledge.

Boulianne, S., Hoffmann, C. P., & Bossetta, M. (2025). Social media platforms for politics: A comparison of Facebook, Instagram. Twitter. YouTube, reddit, snapchat, and WhatsApp. New Media & Society, 27(11), 6006-6037.

Boyer, M. M., Ie Gall, C., & Plescia, C. (2025). Negative Campaigns, Negative Votes? Meanings of Voting and Political Campaigns. The International Journal of Press/Politics. https://doi.Org/10.l 177/19401612251376808

Caywood Clarke L. “The Handbook of Strategic Public Relations and Integrated Marketing Communications (2012). The McGraw-Hill Companies, Inc.

Coombs, T., & Holladay, S. (2015). CSR as crisis risk: expanding how we conceptualize the relationship. Corporate Communications: An International Journal, 20(2), 144-16.

Cornelissen, J. (2014). Corporate Communication: A Guide to Theory and Practice, Sage Publications, London.

Deng, S. C. & Cheng, H. (2020). The role of social media advertising in hospitality,

tourism and travel: a literature review and research agenda. International Journal of Contemporary Hospitality Management.

Dommett, K., Barclay, A., & Gibson, R. (2024). Just what is data-driven campaigning? A systematic review. Information, Communication & Society, 27(1), 1-22.

Feam-Banks, K., & Kawamoto, K. (2024). Crisis communications: A casebook approach. Routledge.

Hongyoul Choi, Timothy J. Lee & Eunkyung Park (17 Jun 2026): Impact of social media communication types on brand knowledge and behavioural intention, Current Issues in Tourism, DOI: 10.1080/13683500.2026.2687846

Kotler, P. και Keller, K.L. (2017). Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ: Ανάλυση, Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Έλεγχος, 15η έκδοση, Αθήνα: Κλειδάριθμος

Κάβουρα, Α. (2021) Επικοινωνία, Διαφήμιση και Μάρκετινγκ στο Ψηφιακό Περιβάλλον και ο Ρόλος των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, Εκδόσεις Δάρδανος

Martinez, P., Herrero, A., & Garcia-de los Salmones, M. D. M. (2020). Determinants of eWOM on hospitality CSR issues. In Facebook we trust?. Journal of Sustainable Tourism, 28(10), 1479-1497.

McQuail D. (2003). Θεωρία της Μαζικής Επικοινωνίας για τον 21ο αιώνα, Αθήνα: Καστανιώτης.

Moffitt, B. (2022). How Do Populists Visually Represent 'The People'? A Systematic Comparative Visual Content Analysis of Donald Trump and Bernie Sanders' Instagram Accounts. The International Journal of Press/Politics, 29(1), 74-99. htips://doi.org/l 0.1177.19401612221100418

Morris T. and Goldsworty S. (2017) Σύγχρονες Δημόσιες Σχέσεις, Κλειδάριθμος

Palazzo, M., Vollero, A., Siano, A., & Foroudi, P. (2021). From fragmentation to collaboration in tourism promotion: an analysis of the adoption of IMC in the Amalfi coast. Current Issues in Tourism, 24(4), 567-589.

Papathanassopoulos, S., & Miconi, A. (Eds.) (2025). The European Media in the Platform Era: Realities and Tendencies. Springer Nature.

Παπαθανασόπουλος Στ. (2020). Ανάμεσα σε 4 οθόνες. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

Παπαθανασόπουλος Στ. (επιμ.) (2011). Τα μέσα επικοινωνίας στον 21ο αιώνα. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

Πλειός, Γ. (2021). Παραποιημένες ειδήσεις (Fake News) Ο μετασχηματισμός της προπαγάνδας στην κοινωνία της ενημέρωσης. Εκδόσεις Gutenberg: Αθήνα

Rachmad, Y. E. (2025). Influence Unbound: The Viral and Gimmick Impact on Behavior Transformation. United Nations Economic and Social Council.

Rehman, S. U., Gulzar, R., & Aslam, W. (2022). Developing the integrated marketing communication (imc) through social media (sm): the modem marketing communication

approach. Sage Open, 12(2), 21582440221099936.

Rodriguez-Molina, M. A., Frias-Jamilena, D. M., Del Barrio-Garcia, S., & CastanedaGarcia, J. A. (2019). Destination brand equity-formation: Positioning by tourism type and message consistency. Journal of Destination Marketing & Management, 12, 114-124.

Σιώμκος, Γ. Ι., Βασιλειάδης, Χ. Α., Γιοβάνης, Α. Ν., Καμενίδου, Ε. Χ., Καράτι Άννη, Δ. Α., Μαμαλής, Σ. Α., Μπουτσούκη, Χ. Ν., Σαλαμούρα, Μ. Α., & Φωτιάδης, Θ. Α. (2024) Μάρκετινγκ: Από τις βασικές αρχές στις σύγχρονες προκλήσεις., Κλειδάριθμος

Σιώμκος 1. Γ. (2024) Συμπεριφορά Καταναλωτή (6η έκδοση). Κλειδάριθμος

Σιώμκος Ι. Γ. (2025) Διοίκηση Εμπειρίας Πελάτη, Κλειδάριθμος

Wang, Y., Cheng, Y., & Sun, J. (2021). When public relations meet social media: A systematic review of social media related public relations research from 2006 to 2020. Public Relations Review, 47(4), 102081.

Wilcox, D. and Cameron, G.T. (2014). Public Relations: Strategies and Tactics (Uth Edition), Pearsons.

Zhong, W., Hu, Q., & Kapucu, N. (2023). Robust crisis communication in turbulent times: Conceptualization and empirical evidence from the United States. Public Administration, 101(), 158-181.

Ζώτος, Γ., Ζώτου Αθηνά, Κυρούση Αντιγόνη, Μπουτσούκη Χριστίνα, Πάλλα Πολυξένη Τζένη, Χατζηθωμάς Αεωνίδας (2018). Διαφήμιση: Σχεδιασμός - Ανάπτυξη - Αποτελεσματικότητα, (6η έκδοση), International Studio Press: Θεσσαλονίκη.

Χαιρετάκης, Μ. (1997). Τηλεόραση και διαφήμιση: η ελληνική περίπτωση. Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα Αθήνα.

Πολυμεσική Δημοσιογραφία

Διδάσκουσα: Λαμπρινή Παπαδοπούλου
Email: lpapadop@media.uoa.gr
Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3

Κωδικός μαθήματος: 3106, ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος,
Αριθμός γραφείου 306
Ώρες γραφείου:
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αίθουσα 304,
κάθε Τρίτη, 16:00-18:00

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει τις σύγχρονες μορφές δημοσιογραφικής παραγωγής περιεχομένου στο πολυμεσικό περιβάλλον. Στόχος του είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με τις βασικές αρχές της δημοσιογραφικής εργασίας σε συνθήκες σύγκλισης των Μέσων και να καλλιεργήσει δεξιότητες εντοπισμού θεμάτων, δημοσιογραφικής έρευνας, αξιολόγησης πηγών και παραγωγής περιεχομένου για έντυπα και ψηφιακά μέσα. Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο μέρη.

Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της πολυμεσικής δημοσιογραφίας καθώς και οι μεταβολές που έχει επιφέρει η τεχνολογία στην παραγωγή και διανομή των ειδήσεων αλλά και στο ρόλο του δημοσιογράφου.

Το δεύτερο μέρος έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και επικεντρώνεται στην πρακτική εφαρμογή δημοσιογραφικών δεξιοτήτων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εκπαιδεύονται στην αναζήτηση και αξιολόγηση ειδησεογραφικών θεμάτων, στη διαμόρφωση προτάσεων δημοσιογραφικών θεμάτων (pitch), στη δημοσιογραφική έρευνα, στη χρήση και αξιολόγηση πηγών, στη διεξαγωγή συνεντεύξεων, καθώς και στη συγγραφή και επιμέλεια δημοσιογραφικών κειμένων για έντυπα και ψηφιακά μέσα ενημέρωσης. Παράλληλα, εξοικειώνονται με βασικά ψηφιακά εργαλεία που υποστηρίζουν την παραγωγή και δημοσίευση δημοσιογραφικού περιεχομένου. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου υλοποιούν ατομικές και ομαδικές ασκήσεις που οδηγούν στη δημιουργία πολυμεσικών δημοσιογραφικών έργων.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές της πολυμεσικής και ψηφιακής δημοσιογραφίας.
- Εντοπίζουν και να αξιολογούν δημοσιογραφικά θέματα.
- Σχεδιάζουν και να παρουσιάζουν προτάσεις δημοσιογραφικών θεμάτων.

- Διεξάγουν βασική δημοσιογραφική έρευνα αξιοποιώντας διαφορετικές πηγές.
- Εφαρμόζουν τεχνικές διασταύρωσης και επαλήθευσης πληροφοριών.
- Συντάσσουν δημοσιογραφικά κείμενα για εφημερίδες και ψηφιακά μέσα.
- Προσαρμόζουν δημοσιογραφικό περιεχόμενο στις απαιτήσεις διαφορετικών μέσων και πλατφορμών.

Αξιολόγηση

Δραστηριότητα	**Βαρύτητα**	**Περιγραφή**
Εβδομαδιαίες ασκήσεις	25%	Σύντομες ατομικές ή ομαδικές ασκήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Virtual Newsroom
Πρόοδος	25%	Ενδιάμεση εξέταση θεωρητικών γνώσεων
Τελική Εργασία	50%	Ατομική εργασία, παραγωγή πρωτότυπου δημοσιογραφικού περιεχομένου

Προϋποθέσεις για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος

- Η συστηματική παρουσία και συμμετοχή σας στο μάθημα θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την καλύτερη κατανόηση των θεμάτων που θα εξεταστούν και την επιτυχή ολοκλήρωσή του. Είναι προφανές ότι η εβδομαδιαία προετοιμασία σας για το μάθημα (επιλογή - ανάγνωση άρθρων και ανάλυσή τους για να μπορείτε να λαμβάνετε μέρος σε συζήτηση) θεωρείται απαραίτητη.
- Αναφορικά με τις εργασίες θα πρέπει επιπλέον να ανατρέξετε σε συμπληρωματική βιβλιογραφία. Σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει να γίνεται σύνθεση των πηγών και όχι αντιγραφή. Η αντιγραφή μέρους της εργασίας τιμωρείται με μηδενισμό της. Στις τελικές εργασίες δεν ενδείκνυται η χρήση πηγών, όπως π.χ., wikipedia ή ηλεκτρονικών και μη εγκυκλοπαιδειών, εκτός και εάν αναφέρονται σε νέα τεχνολογικά επιτεύγματα που δεν έχουν ακόμα αναλυθεί επαρκώς σε άλλες επιστημονικές πηγές.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Adornato, A. (2021). *Mobile and social media journalism: a practical guide for multimedia journalism*. Routledge.

Baetens, J., & Sánchez-Mesa, D. (2023). Photojournalism and beyond. In The Palgrave handbook of intermediality (pp. 955-977). Cham: Springer International Publishing.

Cammaerts, B., & Couldry, N. (2016). Digital journalism as practice. The SAGE handbook of digital journalism, 326-340.

Deuze, M. (2004). What is multimedia journalism?. *Journalism studies*, *5*(2), 139-152.

Erdal, I. J. (2009). Repurposing of content in multi-platform news production: Towards a typology of cross-media journalism. *Journalism Practice*, *3*(2), 178-195.

Hendrickx, J. (2023). From newspapers to TikTok: social media journalism as the fourth wave of news production, diffusion and consumption. In *Blurring boundaries of journalism in digital media: New actors, models and practices*(pp. 229-246). Cham: Springer International Publishing.

Hernandez, R. K., & Rue, J. (2015). *The principles of multimedia journalism: Packaging digital news*. Routledge.

Jacobson, S. (2010). Emerging models of multimedia journalism: A content analysis of multimedia packages published on nytimes. com. Atlantic journal of communication, 18(2), 63-78.

Johnston, J., & Graham, C. (2012). The new, old journalism: Narrative writing in contemporary newspapers. Journalism Studies, 13(4), 517-533.

Kartveit, K. (2020). How do they do it? Multimedia journalism and perceptions of the practice. *Journalism*, *21*(10), 1468-1485.

Kobre, K. (2024). Videojournalism: multimedia storytelling for online, broadcast and documentary journalists. Routledge.

Kurten, M. (2025). The power of photojournalism: How an image can inform and affect our perception of events.

Planer, R., Godulla, A., & Wolf, C. (2022). Changing the focus in multimedia story production: Experiences from high budget and low budget production settings. Studies in Communication Sciences, 22(1), 119-127.

Sedorkin, G. (2020). Reporting in a Multimedia World: An introduction to core journalism skills. Routledge.

Šimunjak, M. (2023). Finding Stories & Pitching. In Managing Emotions in Journalism: A Guide to Enhancing Resilience (pp. 21-42). Cham: Springer International Publishing

Singh, A. R., & Sehgal, A. D. (2024). Convergence in journalism: Perspectives and prospects. *Handbook of Digital Journalism: Perspectives from South Asia*, 55-65.

Spyridou, L. P., & Veglis, A. (2016). Convergence and the changing labor of journalism: towards the 'super journalist'paradigm. In *Media convergence handbook-Vol. 1: Journalism, broadcasting, and social media aspects of convergence* (pp. 99-116). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.

.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Δημοσιογραφία και Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Διδάσκων: Στέλιος Παπαθανασόπουλος,
Email: spapath@media.uoa.gr
Εργαστήριο: Σόνια Χαϊμαντά,
Email: sonchaim@media.uoa.gr

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος: 3105, ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος, Αριθμός γραφείου 316
Ώρες γραφείου: Δευτέρα 15:00-16:00
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας:
αίθουσα 307, Δευτέρα, 18:00-21:00

Περιγραφή

Στο σύγχρονο ψηφιακό επικοινωνιακό περιβάλλον τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι διαδικτυακές πλατφόρμες έχουν αναδιαμορφώσει ριζικά τις δημοσιογραφικές πρακτικές , τις επαγγελματικές νόρμες και τη σχέση μεταξύ δημοσιογράφων και κοινού καθώς και τις διαδικασίες παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης της πληροφορίας. Η δημοσιογραφία λειτουργεί πλέον σε ένα πλατφορμοποιημένο οικοσύστημα, όπου οι αλγόριθμοι, τα metrics, η οικονομία της προσοχής (attention economy) και οι τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης επηρεάζουν τη θεματολογία, την ορατότητα και τη μορφή του ειδησεογραφικού περιεχομένου.

Το μάθημα εστιάζει στη διασταύρωση μεταξύ δημοσιογραφίας και μέσων κοινωνικής δικτύωσης, εξετάζοντας τόσο τις μεταβολές στις επαγγελματικές δημοσιογραφικές πρακτικές-νόρμες όσο και τη δυναμική των πλατφορμών, των αλγορίθμων και των υβριδικών μορφών συμμετοχικής επικοινωνίας. Στόχος είναι η κατανόηση του μετασχηματισμού της δημοσιογραφίας στο περιβάλλον των ψηφιακών πλατφορμών και η καλλιέργεια κριτικής, στρατηγικής και δεοντολογικά τεκμηριωμένης προσέγγισης στην παραγωγή και διάχυση ενημερωτικού περιεχομένου.

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη:

Α) *Θεωρητικό μέρος:* Επικεντρώνεται στη μελέτη της λειτουργικής «λογικής» των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (social media logics), των εννοιολογικών μετασχηματισμών της δημοσιογραφίας (ambient journalism, networked journalism, participatory culture) ως απόρροια των πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης και των επιπτώσεων στην επαγγελματική δημοσιογραφική αυτονομία, δεοντολογία και δημόσια σφαίρα.

Β) *Πρακτικές εφαρμογές – Εργαστήρια*: Εστιάζει στην εφαρμογή στρατηγικών πλατφορμοκεντρικής δημοσιογραφίας (platform journalism) μέσα από τη συστηματική παραγωγή, επιμέλεια, διανομή και αξιολόγηση δημοσιογραφικού περιεχομένου σε περιβάλλοντα όπως X (Twitter), Instagram, TikTok, Facebook, LinkedIn και YouTube.

Οι φοιτητές/τριες θα εξασκηθούν στα εξής:

- Σχεδιασμό στρατηγικής social media για newsroom
- Δημιουργία editorial calendar και content pillars
- Live coverage (live tweeting, live blogging, live streaming)
- Δημοσιογραφική επαλήθευση (verification) και OSINT βασικές τεχνικές
- SEO & Social Search Optimization (SEO / GEO)
- Storytelling & Storydoing σε mobile-first περιβάλλον
- Παραγωγή short-form video (reels, TikTok, YouTube Shorts)
- Multimedia distribution & Cross-platform adaptation
- Χρήση εργαλείων analytics & social listening
- Ανάπτυξη προσωπικού δημοσιογραφικού brand
- Διαχείριση κρίσεων & αντιμετώπιση παραπληροφόρησης
- Αξιοποίηση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης στη δημοσιογραφική παραγωγή

Στόχοι / Μαθησιακά αποτελέσματα

- Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να μπορούν να:
- Κατανοούν και να ερμηνεύουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις που διέπουν τη σχέση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και δημοσιογραφίας (social media logics, ambient journalism, networked/public journalism, participatory culture) και να τις συνδέουν με σύγχρονες δημοσιογραφικές πρακτικές.
- Αναλύουν κριτικά τον ρόλο των πλατφορμών (Twitter/X, Facebook,

Instagram, TikTok, YouTube) στη διαμόρφωση της ειδησεογραφικής ατζέντας, των δημοσιογραφικών πρακτικών, και των μορφών ψηφιακής δημοσιότητας.

- Αξιολογούν τον μετασχηματισμό της σχέσης δημοσιογράφων–κοινού (audiences as active recipients, prosumers, communities) και τις συνέπειες που επιφέρει στην αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη απέναντι στον κόσμο της ενημέρωσης και τη δημόσια σφαίρα.
- Εφαρμόζουν αρχές δημοσιογραφικής δεοντολογίας και επαλήθευσης (verification) στο πλαίσιο της έρευνας και της δημοσιοποίησης ενημερωτικού περιεχομένου μέσων των πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις του σύγχρονου πεδίου της ενημέρωσης (mis/disinformation, information disorder).
- Σχεδιάζουν και διαχειρίζονται επαγγελματικούς λογαριασμούς social media για δημοσιογραφικούς οργανισμούς ή/και προσωπικό «δημοσιογραφικό brand», αξιοποιώντας στρατηγικές περιεχομένου, storytelling και engagement.
- Καλύπτουν ζωντανά γεγονότα (live tweeting, live blogging, live streaming) και να προσαρμόζουν το ύφος, τη μορφή και την αισθητική του περιεχομένου στις λογικές της κάθε πλατφόρμας.
- Χρησιμοποιούν βασικά εργαλεία ανάλυσης δεδομένων πλατφόρμας (analytics, insights, trends) με στόχο την αξιολόγηση απήχησης και την ενημέρωση των δημοσιογραφικών τους επιλογών.
- Αναγνωρίζουν και αξιολογούν κριτικά τους αλγορίθμους, την πλατφορμοποίηση και τις πρακτικές ρύθμισης (platform governance, content moderation, ρυθμιστικό πλαίσιο Ε.Ε.) στο πεδίο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της ενημέρωσης.
- Σχεδιάζουν και υλοποιούν μικρής κλίμακας δημοσιογραφικά-ερευνητικά εγχειρήματα (projects) που συνδέουν τη θεωρία με την ανάλυση δεδομένων προερχόμενων από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. ανάλυση λογαριασμών δημοσιογράφων, hashtags, coverage ενός γεγονότος).

Αξιολόγηση

Η βαθμολογία του μαθήματος θα προκύψει από την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας και απόδοσης κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, της παρουσίασης εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και της τελικής εργασίας.

- Πρακτική Εργασία, Συμμετοχή: 40%
- Τελική Εργασία: 60%.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Anderson, C. W. (2013). *Rebuilding the news: Metropolitan journalism in the digital age*. Temple University Press.

Anderson, C. W. (2018). *Apostles of certainty: Data journalism and the politics of doubt*. Oxford University Press.

Baftiu, D., & Dodds, T. (2023). Adapting to Twitter: The Entanglement of Journalistic Values and Online Personas. *Journalism Studies*, *24*(10), 1295–1315. https://doi.org/10.1080/1461670X.2023.2209812

Beckett, C., & Yaseen, M. (2023). *Generating Change: A Global Survey of What News Organisations Are Doing with Artificial Intelligence*. https://www.journalismai.info/research/2023-generating-change

Bradshaw, P. (2023). *The online journalism handbook: Skills to survive and thrive in the digital age* (3rd ed.). Routledge.

Bradshaw, S., & Howard, P. (2023). *The global disinformation order*. Oxford Internet Institute. https://demtech.oii.ox.ac.uk/wp-content/uploads/sites/12/2019/09/CyberTroop-Report19.pdf

Bruns, A. (2018). Gatewatching and News Curation. Journalism, Social Media, and the Public Sphere. New York, United States of America: Peter Lang Verlag. Ανακτήθηκε στις 28 Μαΐου, 2026 από 10.3726/b1329 3

Cherubini, F., & Nielsen, R. K. (2016). *Editorial analytics: How news media are developing and using audience data and metrics*. Reuters Institute for the Study of Journalism. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/research/files/Editorial%2520analytics%2520-%2520how%2520news%2520media%2520are%2520developing%2520and%2520using%2520audience%2520data%2520and%2520metrics.pdf

Cunningham, S., & Craig, D. (2019). *Social media entertainment: The new intersection of Hollywood and Silicon Valley* (Updated ed.). NYU Press.

Deuze, M. (2007). *Media work*. Polity Press.

Deuze, M. (2012). *Media life*. Polity Press.

Diakopoulos, N. (2019). *Automating the news: How algorithms are rewriting the media*. Harvard University Press.

European Commission. (2022-2024). *Digital Services Act (DSA) framework documents*. https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act-package

Gillespie, T. (2018). *Custodians of the Internet: Platforms, Content Moderation, and the Hidden Decisions That Shape Social Media*. London: Yale University Press.

Graefe, A. (2023). *Generative AI and the future of journalism*. Reuters Institute for the

Study of Journalism.

Helberger, N. (2020). The political power of platforms: How current attempts to regulate misinformation amplify opinion power. Digital Journalism, 8(6), 842-854. https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1773888

Hermida, A. (2010). Twittering the news: The emergence of ambient journalism. Journalism Practice, 4(3), 297-308. https://doi.org/10.1080/17512781003640703

Hermida, A. (2012). Social journalism: Exploring how social media is shaping journalism. In E. Siapera & A. Veglis (Eds.), The handbook of global online journalism (pp. 309-328). John Wiley & Sons.

Hermida, A., & Mellado, C. (2020). Dimensions of social media logics: Mapping forms of journalistic norms and practices on Twitter and Instagram. Digital Journalism, 8(7), 864-884. https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1805779

Jenkins, H., Ford, S., & Green, J. (2013). *Spreadable Media: Creating Value and Meaning in a Networked Culture*. NYU Press. http://www.jstor.org/stable/j.ctt9qfk6w

Kristensen, L. M. (2023). Audience Metrics: Operationalizing News Value for the Digital Newsroom. *Journalism Practice*, 17(5), 991–1008. https://doi.org/10.1080/17512786.2021.1954058

Molina Jacome, I. J., De la Hoz Bossio, J. I., García Guiliany, J., & Ricciulli Pérez, Y. (2021). The metrics of the audience: The new journalistic gut. *Estudos em Comunicação*, (33). https://ojs.labcom-ifp.ubi.pt/ec/article/view/846

Munoriyarwa, A., & de-Lima-Santos, M. F. (2025). Generative AI and the Future of News: Examining AI's Agency, Power, and Authority. *Journalism Practice*, *19*(10), 2177–2188. https://doi.org/10.1080/17512786.2025.2545448

Nelson, J. L. (2021). Imagined audiences: How journalists perceive and pursue the public. Oxford University Press.

Newman, N., Fletcher, R., Eddy, K., Robertson, C. T., & Nielsen, R. K. (2023). *Reuters Institute Digital News Report 2023. Reuters Institute for the Study of Journalism*. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2023-06/Digital_News_Report_2023.pdf

Newman, N., Fletcher, R., Eddy, K., Robertson, C. T., & Nielsen, R. K. (2024). Reuters Institute Digital News Report 2024. Reuters Institute for the Study of Journalism. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2024-06/RISJ_DNR_2024_Digital_v10%20lr.pdf

Nielsen, R. K., & Ganter, S. A. (2022). The power of platforms: Shaping media and society. Oxford University Press.

Papacharissi, Z. (2014). Affective Publics: Sentiment, Technology, and Politics, Oxford Studies in Digital Politics. New York, online edn, Oxford Academic, 20 Nov.

2014, https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199999736.001.0001)τελευταία πρόσβαση 27 Μαΐου 2026).

Papathanassopoulos, S., & Miconi, A. (Eds.). (2023). *The European media in the platform era*. Routledge.

Poell, T., Nieborg, D., & Duffy, B. (2021). Platforms and cultural production. Polity.

Poell, T., Nieborg, D. B., & Duffy, B. E. (2023). Spaces of Negotiation: Analyzing Platform Power in the News Industry. *Digital Journalism*, *11*(8), 1391–1409. https://doi.org/10.1080/21670811.2022.2103011

Thurman, N., Lewis, S.C., & Kunert, J. (Eds.) (2021). *Algorithms, Automation, and News: New Directions in the Study of Computation and Journalism* (1st ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781003099260

Van Dijck, J., Poell, T., & de Waal, M. (2021). The platform society: Public values in a connective world (Updated ed.). Oxford University Press.

Wardle, C. (2022). Updated frameworks on information disorder. First Draft / Information Futures Lab.

Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). Information disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making. Council of Europe. https://rm.coe.int/information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-researc/168076277c

CIVIS

Informed via Social Media: News and Public Affairs in the Platform Age Blended Intensive Program (BIP) CIVIS

[Η Ενημέρωση διαμέσου των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης: Ειδήσεις και Δημόσια Ζητήματα στην Εποχή των Πλατφορμών]

Το Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνεργασία με τα αντίστοιχα τμήματα Επικοινωνίας και ΜΜΕ των ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων που συμμετέχουν στο δίκτυο **CIVIS**, συνδιοργανώνουν και συμμετέχουν στο αναγνωρισμένο ακαδημαϊκό μάθημα μικτής κινητικότητας.

Στόχοι του Μαθήματος

Το μάθημα διερευνά ένα από τα πιο κρίσιμα ερωτήματα της ψηφιακής εποχής: *Από πού προέρχονται πραγματικά οι ειδήσεις που καταναλώνουμε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;*

Αν και οι πλατφόρμες συνδέονται συχνά στο μυαλό του κοινού με τους «επιδραστικούς» (influencers)και τους αυτόνομους ψηφιακούς δημιουργούς, το περιεχόμενο που αφορά τις ειδήσεις και τις δημόσιες υποθέσεις διαμορφώνεται από ένα πολύ ευρύτερο και πιο σύνθετο φάσμα φορέων. Σε αυτό περιλαμβάνονται παραδοσιακοί ειδησεογραφικοί οργανισμοί, αναδυόμενα ψηφιακά μέσα (digital-native media) και εξειδικευμένοι παραγωγοί περιεχομένου ανά πλατφόρμα.

Το πρόγραμμα καλεί τους φοιτητές να διερευνήσουν κριτικά:

- Ποιος ενημερώνει τους πολίτες στο διαδίκτυο;
- Ποιος κατέχει, ελέγχει και χρηματοδοτεί αυτές τις ψηφιακές πηγές;
- Ποιες είναι οι επιπτώσεις αυτής της δομής για τον πλουραλισμό των μέσων

ενημέρωσης, τη σταθερότητα της δημοκρατίας και την ποιότητα του δημόσιου διαλόγου;

Μεθοδολογία

Δουλεύοντας σε διεθνείς, μικτές ομάδες με συμφοιτητές τους από το **Σάλτσμπουργκ, την Αθήνα και τη Ρώμη**, οι συμμετέχοντες θα εντοπίσουν τους λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που ασκούν τη μεγαλύτερη επιρροή στη διαμόρφωση της επικαιρότητας στις χώρες τους. Στη συνέχεια, θα τους συγκρίνουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο και θα αναλύσουν τις δομές ιδιοκτησίας και ελέγχου τους, επιστρατεύοντας εργαλεία ανοιχτών δεδομένων (open data) και σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα «Informed via Social Media» έχει ως στόχο να εφοδιάσει τους φοιτητές με τις εννοιολογικές, αναλυτικές και μεθοδολογικές ικανότητες που απαιτούνται για την αποκωδικοποίηση του σύγχρονου επικοινωνιακού περιβάλλοντος.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να επιδεικνύουν:

Γνώσεις

- *Κατανόηση του Πεδίου:* Να εξηγούν τις τρέχουσες επιστημονικές και θεσμικές συζητήσεις σχετικά με την πλατφορμοποίηση (platformization), την ιδιοκτησία των μέσων ενημέρωσης και τον πληροφοριακό πλουραλισμό στην Ευρώπη.
- *Τυπολογία Φορέων:* Να προσδιορίζουν και να κατηγοριοποιούν τους κύριους τύπους δρώντων (παραδοσιακοί οργανισμοί, influencers, υβριδικοί δημιουργοί) που παράγουν και διανέμουν ειδήσεις στα social media.

Δεξιότητες

- *Εμπειρική Έρευνα:* Να συλλέγουν και να ερμηνεύουν δεδομένα σχετικά με τους παρόχους ειδήσεων, αξιοποιώντας διεθνείς έγκυρες πηγές και βάσεις δεδομένων, όπως το *Digital News Report* (Reuters Institute) και το *Euromedia Ownership Monitor*.
- *Συγκριτική Ανάλυση:* Να συγκρίνουν τα δομικά χαρακτηριστικά των εθνικών συστημάτων μέσων ενημέρωσης, αναγνωρίζοντας ομοιότητες και αποκλίσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- *Ψηφιακή Συνεργασία:* Να συνεργάζονται αποτελεσματικά σε διακρατικές ομάδες χρησιμοποιώντας ψηφιακά περιβάλλοντα εργασίας για την έρευνα, τη διαχείριση έργου και την οπτικοποίηση δεδομένων.

Ικανότητες

- *Κριτικός Αναστοχασμός:* Να αξιολογούν κριτικά τις δημοκρατικές και ηθικές επιπτώσεις της ροής των πληροφοριών και της αλγοριθμικής διαμεσολάβησης στο διαδίκτυο.
- *Στρατηγική Επικοινωνία*: Να παρουσιάζουν και να επικοινωνούν τα ερευνητικά τους ευρήματα με σαφήνεια, προσαρμόζοντας τον λόγο τους τόσο σε

ακαδημαϊκό όσο και σε ευρύτερο, μη εξειδικευμένο κοινό.

- *Διαπολιτισμική Ετοιμότητα*: Να εργάζονται παραγωγικά σε περιβάλλοντα με γλωσσική, πολιτισμική και επιστημονική ποικιλομορφία.

Πρακτικές Λεπτομέρειες & Δομή

Γενικά Στοιχεία	**Προδιαγραφές**
Ακαδημαϊκό Έτος	2026/2027
Απευθύνεται σε	Μεταπτυχιακούς Φοιτητές, Υποψήφιους Διδάκτορες
Φιλοξενών Πανεπιστήμιο	Πανεπιστήμιο Paris Lodron του Σάλτσμπουργκ (Αυστρία)
Συνεργαζόμενα Ιδρύματα	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστήμιο Sapienza της Ρώμης
Γλώσσα & Επίπεδο	Αγγλικά (Ελάχιστο απαιτούμενο επίπεδο: B2)
Φόρτος Εργασίας	150 ώρες συνολικά
Πιστωτικές Μονάδες	6 ECTS

Χρονοδιάγραμμα & Εκπαιδευτικές Ενότητες

Φάση Α: Εικονικό Μέρος (Virtual Component)

- *Διάρκεια:* 4 Μαρτίου 2027 έως 22 Απριλίου 2027
- Ωράριο Συνεδριών: Κάθε Πέμπτη, 16:00 - 19:00 (Ώρα Ελλάδος / EET)
- Δομή: Οι σύντομες επιστημονικές εισηγήσεις των καθηγητών ακολουθούνται από διαδραστική ομαδική εργασία (learning-by-doing) πάνω σε πραγματικές μελέτες περίπτωσης.

Πρόγραμμα Ψηφιακών Συναντήσεων:

1. **4 Μαρτίου 2027:***Εισαγωγή και επισκόπηση των συστημάτων ΜΜΕ στην ΕΕ και την Αυστρία* | Tales Tomaz, Στέλιος Παπαθανασόπουλος, Christian Ruggiero.

2. **11 Μαρτίου 2027:***Η επικοινωνία στην ψηφιακή εποχή: Η περίπτωση της Ελλάδας* | Στέλιος Παπαθανασόπουλος, Λίζα Τσαλίκη.

3. **18 Μαρτίου 2027:***Ιδιοκτησιακά καθεστώτα στα παραδοσιακά και μέσα κοινωνικής δικτύωσης* | Αικατερίνη Σταυριανέα.

4. **8 Απριλίου 2027:***Το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ για την ελευθερία των μέσων (EMFA) και η ευθύνη των ψηφιακών διαμεσολαβητών* | Μαρία Ρομάνα Αλέγκρι.

5. **15 Απριλίου 2027:***Συγκέντρωση ιδιοκτησίας, πολιτική επιρροή και έλεγχος στο*

ιταλικό μιντιακό σύστημα | Christian Ruggiero, Mauro Bomba.

6. **22 Απριλίου 2027:***Κύρια διδάγματα και επιχειρησιακή προετοιμασία για την κινητικότητα στο Σάλτσμπουργκ* | Tales Tomaz, Στέλιος Παπαθανασόπουλος, Christian Ruggiero.

Φάση Β: Φυσική Κινητικότητα (Physical Mobility)

- **Διάρκεια:** Δευτέρα 10 Μαΐου 2027 έως Παρασκευή 14 Μαΐου 2027
- **Τοποθεσία:** Πανεπιστήμιο του Σάλτσμπουργκ, Αυστρία
- **Περιγραφή:** Αποτελεί το επιστέγασμα και την ολοκλήρωση της εικονικής προετοιμασίας. Οι φοιτητές μεταφέρουν την έρευνά τους στο πεδίο, συνδέοντας την ακαδημαϊκή θεωρία με την επαγγελματική δημοσιογραφική πράξη.

Κύριες Δραστηριότητες στο Σάλτσμπουργκ:

- Study Visits: Εκπαιδευτικές επισκέψεις στα newsrooms μεγάλων ειδησεογραφικών οργανισμών (όπως ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας ORF Salzburg και η εφημερίδα Salzburger Nachrichten). Στόχος είναι η απευθείας παρατήρηση του τρόπου με τον οποίο τα παραδοσιακά ΜΜΕ παράγουν περιεχόμενο για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και διαχειρίζονται την πίεση των αλγορίθμων.
- Field Debates: Συζητήσεις με επαγγελματίες δημοσιογράφους γύρω από τη δημοσιογραφική αυτονομία, την αλγοριθμική διανομή και τους νέους τρόπους εμπλοκής του κοινού (audience engagement).
- Research Pitches: Προφορική παρουσίαση (διάρκειας 10 λεπτών) των διακρατικών συνόλων δεδομένων και των οπτικοποιήσεων που δημιούργησαν οι ομάδες, με λήψη ανατροφοδότησης (feedback) από ομότιμους και ειδικούς του κλάδου.
- Round Table: Κλείσιμο του προγράμματος με στρογγυλή τράπεζα για τη σύνθεση των συμπερασμάτων γύρω από την ιδιοκτησία, την ισχύ των πλατφορμών και τον πλουραλισμό στη σύγχρονη ψηφιακή δημόσια σφαίρα.

Για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που θα παρακολουθήσουν και θα ολοκληρώσουν επιτυχώς το συγκεκριμένο μάθημα, προβλέπεται η αντιστοίχισή του με το μάθημα επιλογής «Δημοσιογραφία και Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης».

Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας και Ανάλυσης

Διδάσκουσα: Ανθή Σιδηροπούλου,

Email: asidirop@media.uoa.gr

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος: 310XX, ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος, γραφ. 308
Ώρες γραφείου: Δευτέρα 12:00-14:00
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αίθουσα 301, αιθ. 301 κάθε Δευτέρα 15:00-18:00

Σύντομη περιγραφή

Το μάθημα επικεντρώνεται στην κατανόηση και εφαρμογή των ποιοτικών μεθόδων ερευνητικού σχεδιασμού και μεικτών μεθοδολογικών σχεδίων. Στο μάθημα θα συζητηθούν οι διαφορές των ερευνητικών στρατηγικών και τα επιστημολογικά και οντολογικά ζητήματα, τα οποία ανακύπτουν στην αναζήτηση της κατάλληλης στρατηγικής, με έμφαση στην ποιοτική στρατηγική έρευνας. Επίσης, θα παρουσιαστούν τα κριτήρια επιλογής μιας ερευνητικής στρατηγικής και μεθόδου συλλογής δεδομένων. Στη συνέχεια, θα συζητηθούν οι πέντε παραδόσεις της ποιοτικής έρευνας (αφηγηματική έρευνα, φαινομενολογία, εμπειρικά τεκμηριωμένη θεωρία, εθνογραφία και μελέτες περίπτωσης). Στο πλαίσιο του μαθήματος θα δοθεί έμφαση στη διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων, στις δειγματοληπτικές στρατηγικές, στην ερευνητική δεοντολογία και στα κριτήρια ερευνητικής εγκυρότητας και αξιοπιστίας, όπως αυτά εφαρμόζονται στην ποιοτική έρευνα.

Ως προς τις ποιοτικές τεχνικές συλλογής δεδομένων, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα εξοικειωθούν με τις συνεντεύξεις βάθους και τις ομάδες εστίασης, την ποιοτική ανάλυση περιεχομένου και την ποιοτική παρατήρηση. Θα διδαχθούν πώς καταστρώνεται ένας οδηγός συλλογής δεδομένων ανά τεχνική και πώς μπορούν να επεξεργαστούν τα συλλεχθέντα δεδομένα.

Ως προς τα ζητήματα μεικτού ερευνητικού σχεδιασμού, θα συζητηθεί η καταλληλόλητα και οι προϋποθέσεις εφαρμογής μεικτών σχεδίων και οι διαφορετικοί τύποι, ανάλογα με τους ερευνητικούς στόχους. Τέλος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα εκπαιδευτούν στη συγγραφή ερευνητικών εργασιών και ερευνητικών δημοσιεύσεων και τη εφαρμογή του πιο πρόσφατου βιβλιογραφικού συστήματος APA.

Θεματικές ενότητες

- Εισαγωγή στην ποιοτική μεθοδολογία

- Ερευνητικές στρατηγικές – Παραδόσεις της ποιοτικής έρευνας
- Ερευνητικοί σχεδιασμοί με έμφαση στα ποιοτικά σχέδια και στον μεικτό ερευνητικό σχεδιασμό
- Επιστημολογικά και οντολογικά ζητήματα
- Διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- Δειγματοληψία στην ποιοτική έρευνα
- Κριτήρια εγκυρότητας και αξιοπιστίας στην ποιοτική έρευνα
- Δεοντολογία επιστημονικής έρευνας – Αξιοποίηση ΤΝ στην επιστημονική έρευνα
- Συγγραφή ερευνητικής πρότασης
- Ερευνητικές μέθοδοι συλλογής δεδομένων: Ερευνητική συνέντευξη
- Ερευνητικές μέθοδοι συλλογής δεδομένων: Ομάδες εστίασης
- Ερευνητικές μέθοδοι συλλογής δεδομένων: Παρατήρηση
- Ερευνητικές μέθοδοι συλλογής δεδομένων: Ανάλυση περιεχομένου
- Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων
- Συγγραφή ερευνητικής πρότασης/έκθεσης

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές/ριες αναμένεται να:

- Εξοικειωθούν με τη θεωρία και το «ερευνητικό βλέμμα» της ποιοτικής προσέγγισης.
- Είναι σε θέση να διατυπώνουν τα κατάλληλα ερευνητικά ερωτήματα.
- Μπορούν να διακρίνουν ποια ερευνητική μέθοδος είναι η καταλληλότερη με βάση τα υπό διερεύνηση ζητήματα.
- Γνωρίζουν τις τεχνικές ποιοτικής δειγματοληψίας.
- Συζητούν ζητήματα ερευνητικής δεοντολογίας, αξιοποίησης της τεχνητής νοημοσύνης στην επιστημονική έρευνα και να αποφεύγουν ζητήματα λογοκλοπής και μη ορθής χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης.
- Ελέγχουν ζητήματα αξιοπιστίας και εγκυρότητας στην ποιοτική έρευνα.
- Εξοικειωθούν με τις εξής ποιοτικές μεθόδους συλλογής δεδομένων: συνεντεύξεις βάθους, ομάδες εστίασης, ανάλυση περιεχομένου και παρατήρηση.
- Είναι σε θέση να συλλέξουν ποιοτικά δεδομένα, εφαρμόζοντας τους κανόνες κάθε ποιοτικής τεχνικής.
- Είναι σε θέση να υλοποιούν μεικτούς ερευνητικούς σχεδιασμούς με τον συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων συλλογής δεδομένων.
- Γνωρίζουν πώς συντάσσεται μία ερευνητική πρόταση.
- Γνωρίζουν πώς να αξιοποιήσουν, ερμηνεύσουν και παρουσιάσουν σε μορφή επιστημονικής εργασίας δεδομένα που προέρχονται από συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων.

- Εκπαιδευτούν στον τρόπο συγγραφής μιας επιστημονικής δημοσίευσης αλλά και της διπλωματικής τους εργασίας.

Αξιολόγηση

Δραστηριότητα	Βαρύτητα	Περιγραφή
Πρόοδος	30%	Προσομοίωση ερευνητικής πρότασης, στην οποία περιγράφονται σκοπός και ερευνητικά ερωτήματα έρευνας, σύντομο θεωρητικό υπόβαθρο, ερευνητικός σχεδιασμός και μέθοδος συλλογής δεδομένων κατόπιν τεκμηρίωσης, αναμενόμενα αποτελέσματα, συμβολή της προτεινόμενης έρευνας.
Ερευνητική Εργασία	70%	Συγγραφή ερευνητικής έκθεσης πιλοτικής εμπειρικής έρευνας συλλογής πρωτογενών δεδομένων με τη χρήση μίας εκ των διδαχθέντων μεθόδων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Babbie, E. (2018). *Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα (2η έκδοση)*. Εκδόσεις Κριτική.

Bryman, A. (2017). *Μέθοδοι Κοινωνικής έρευνας.* Εκδόσεις Gutenberg.

Christensen L. B. (2007). *Η Πειραματική Μέθοδος στην Επιστημονική Έρευνα.* Εκδόσεις Παπαζήση.

Creswell, J. (2009). *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Method Approaches* (3rd Edition). Sage.

Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (1998). Introduction. In N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Eds.), *Strategies of qualitative inquiry* (pp. 1-34). Sage.

Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία: Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών (2η έκδοση)*. Εκδόσεις Κριτική.

Fontana A., & Frey, J. H. (1998). Interviewing. The art of science. In N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 47-78). Sage.

Ιωσηφίδης, Θ. (2003). *Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων στις κοινωνικές επιστήμες.* Εκδόσεις Κριτική.

Ιωσηφίδης, Θ. (2019). *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας και επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών.* Εκδόσεις Τζιόλα.

Κόλλιας, Α. (2014). *Ανάλυση περιεχομένου: Εξέλιξη, τεχνικές και εφαρμογές της μεθόδου στη μελέτη της επικοινωνίας.* Εκδόσεις Παπαζήση.

Lindlof, T.R. & Taylor, B.C. (2011). *Qualitative Communication Research Methods* (3rd Edition). Sage.

Mason, J. (2009). *Η Διεξαγωγή της Ποιοτικής Έρευνας*. Ελληνικά Γράμματα.

Mishler, E. (1996). *Συνέντευξη Έρευνας*. Ελληνικά Γράμματα.

Richardson, J. (Ed.) (1996). *Handbook of Qualitative Research Methods (*Part II). BPS Books.

Τσιώλης, Γ. (2014). Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα. Κριτική (Μέρη Α' & Β').

Φελλάς, Κ. & Μπαλούρδος, Δ. (2015). *Κοινωνία και έρευνα: Σύγχρονες ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι*. Εκδόσεις Παπαζήση.

Χρηστάκης, Ν. (2010). *Το πρόσωπο και οι άλλοι: Θέματα επικοινωνίας και κοινωνικής ψυχολογίας*. Εκδόσεις Παπαζήση (κεφ. 6).

Τα ειδικά τεύχη της σειράς *Qualitative Research Methods Series* του εκδοτικού οίκου Sage.

Μέθοδοι Διακρίβωσης Ειδήσεων (Fact Checking)

Διδάσκων: Αχιλλέας Καραδημητρίου
Email: achillesk@panteion.gr

Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3 | ECTS: 10
Κωδικός μαθήματος: 3106
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 3ος όροφος, Αριθμός γραφείου 310
Ώρες γραφείου: Τρίτη 14:00 – 15:00
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: Αίθουσα 304, κάθε Τρίτη, 15:00-18:00

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα τοποθετεί τη διακρίβωση γεγονότων/ειδήσεων (fact-checking) στο επίκεντρο της σύγχρονης δημοσιογραφίας, σε ένα ψηφιακό επικοινωνιακό περιβάλλον που έχει αναδιαμορφωθεί ριζικά από τις πλατφόρμες, τους αλγορίθμους και την οικονομία της προσοχής (attention economy). Στόχος του είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το φαινόμενο των παραποιημένων ειδήσεων (fake news) ή ψευδών ειδήσεων (false news), καθώς και με τους τρόπους αντιμετώπισης ή άμβλυνσής του, έτσι όπως έχουν προκύψει παγκοσμίως από το πεδίο των ψηφιακών μέσων. Θα εξεταστούν οι μορφολογικοί τύποι τους καθώς και οι παράγοντες που έχουν οδηγήσει στον πολλαπλασιασμό τους.

Έμφαση δίνεται στις πρακτικές πτυχές της επαγγελματικής διαδικασίας που έχει αποκληθεί «δημοσιογραφική διακρίβωση γεγονότων/ειδήσεων» (fact-checking), διαφοροποιώντας την σαφώς από τον πολιτικό έλεγχο, την παραδοσιακή διασταύρωση ή επαλήθευση των γεγονότων (verification), μια συναφή αλλά διακριτή δημοσιογραφική πρακτική. Με βάση συγκεκριμένες μελέτες-περίπτωσης (case studies) αναλύονται κριτικά όλα τα βήματα που συναποτελούν τη μεθοδολογία του έργου της διακρίβωσης γεγονότων/ειδήσεων: εντοπισμός ειδήσεων/δημόσιων δηλώσεων που χρήζουν διερεύνησης και επιδέχονται έλεγχο διακρίβωσης, αναζήτηση τεκμηρίων και πηγών, συγγραφή ειδικής έκθεσης και κειμένου απόφανσης σχετικά με την ακρίβεια των υπό μελέτη θεμάτων/γεγονότων.

Το μάθημα αποσκοπεί, επίσης, να παρουσιάσει σε συγκριτική βάση το παραδοσιακό έργο του/της δημοσιογράφου με αυτό του/της διακριβωτή/ώτριας γεγονότων (fact-checker), ώστε να επισημανθούν ομοιότητες και διαφορές και να κατανοηθεί η εξελικτική δυναμική της λεγόμενης ερευνητικής δημοσιογραφίας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη σύνδεση της διακρίβωσης γεγονότων με τις μεθόδους

της ερευνητικής δημοσιογραφίας (investigative journalism) και της δημοσιογραφίας δεδομένων (data journalism): η διατύπωση ερευνητικής υπόθεσης, η συστηματική αναζήτηση και διασταύρωση πηγών, η αξιοποίηση ανοιχτών δεδομένων και δημόσιων μητρώων, καθώς και η μετατροπή των ευρημάτων σε σαφή, τεκμηριωμένη αφήγηση. Στο πλαίσιο αυτό, η οπτικοποίηση δεδομένων (data visualisation) με εργαλεία όπως το Datawrapper αντιμετωπίζεται όχι ως διακοσμητικό στοιχείο αλλά ως αναπόσπαστο μέρος ενός πλήρους κειμένου απόφανσης (verdict): ένα καλά σχεδιασμένο διάγραμμα ή χάρτης καθιστά διαφανή την αλυσίδα των αποδείξεων και ενισχύει τη δημοσιογραφική πειστικότητα της διάψευσης.

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη:

- *Α) Θεωρητικό μέρος:* Αναλύονται βασικές τάσεις και έννοιες που έχουν προκύψει ή μετεξελιχθεί στο ψηφιακό επικοινωνιακό πεδίο ως απόρροια της ευρείας διάδοσης των εγχειρημάτων διακρίβωσης γεγονότων/ειδήσεων: η έννοια της «κοινωνίας της πλατφόρμας» (platform society), οι διαφορές μεταξύ ακούσιας παραπληροφόρησης (misinformation), σκόπιμης παραπληροφόρησης (disinformation) και κακόβουλης παραπληροφόρησης (malinformation), η ανάδυση του φαινομένου της πληροφοριακής αταξίας (information disorder), η επιστημολογία του fact-checking, καθώς και η ενίσχυση της «αργής δημοσιογραφίας» (slow journalism) και της «δημιουργικής/εποικοδομητικής δημοσιογραφίας» (constructive journalism).
- *Β) Πρακτικές εφαρμογές – Εργαστήρια:* Εστιάζει στην εφαρμογή της μεθοδολογίας της διακρίβωσης γεγονότων/ειδήσεων μέσα από τη συστηματική επιλογή ισχυρισμών, την έρευνα τεκμηρίων, την αξιολόγηση πηγών, την παραγωγή κειμένου απόφανσης (verdict/rating) και τη δημοσιογραφική παρουσίαση των ευρημάτων, με χρήση – όπου κρίνεται αναγκαίο- εργαλείων OSINT και τεχνητής νοημοσύνης σε περιβάλλον newsroom.

Επιπλέον, το μάθημα θέτει από κριτική σκοπιά ζητήματα που αφορούν στους τρόπους με τους οποίους οι ειδησεογραφικοί οργανισμοί παγκοσμίως επιχειρούν να διαχειριστούν το ζήτημα των παραποιημένων ή ψευδών ειδήσεων και της «πληροφοριακής αταξίας», καθώς και κατά πόσο ο μιντιακός εγγραμματισμός (media literacy) είναι σε θέση να ενισχύσει με νέα εφόδια τους ψηφιακούς χρήστες. Τέλος, αναλύονται κριτικά θεωρητικές προσεγγίσεις της τελευταίας δεκαετίας που έχουν προκύψει από την ανάδυση της λεγόμενης 4ης βιομηχανικής επανάστασης — όπως οι ανατρεπτικές τεχνολογίες (disruptive technologies) και καινοτομίες (disruptive innovations) — και η μετάβαση από τον τεχνολογικό ντετερμινισμό στον κορπορατιστικό ντετερμινισμό.

Οι φοιτητές/τριες θα εξασκηθούν στα εξής:

- Εντοπισμό και επιλογή ελέγξιμων ισχυρισμών (checkable claims) από τον δημόσιο λόγο

- Σχεδιασμό ροής εργασίας (workflow) διακρίβωσης σε περιβάλλον newsroom
- Έρευνα και αξιολόγηση πηγών — πρωτογενών, δευτερογενών και ανοιχτών δεδομένων
- Μεθόδους ερευνητικής δημοσιογραφίας: ερευνητική υπόθεση, αναζήτηση εγγράφων/μητρώων, διασταύρωση και αλυσίδα αποδείξεων
- Δημοσιογραφία δεδομένων: εύρεση, καθαρισμός και ανάλυση δεδομένων (datasets) προς υποστήριξη της απόφανσης
- Οπτικοποίηση δεδομένων με Datawrapper / Flourish (διαγράμματα, χάρτες, χρονογραμμές) ως μέρος του κειμένου απόφανσης
- Τεχνικές επαλήθευσης οπτικού υλικού (ανάστροφη αναζήτηση εικόνας/βίντεο, geolocation, chronolocation)
- Βασικές τεχνικές OSINT (InVID-WeVerify, Google/Yandex Reverse Image, Bellingcat toolkit)
- Ανίχνευση deepfakes και συνθετικού (AI-generated) περιεχομένου
- Σύνταξη έκθεσης διακρίβωσης και κειμένου απόφανσης (verdict / rating)
- Δημοσιογραφική παρουσίαση ευρημάτων (debunk article, explainer, thread, short video)
- Τεχνικές prebunking και αντιμετώπισης παραπληροφόρησης σε πραγματικό χρόνο
- Αξιοποίηση εργαλείων αυτοματοποίησης και Τεχνητής Νοημοσύνης στη διαδικασία διακρίβωσης
- Εφαρμογή προτύπων δεοντολογίας και διαφάνειας (IFCN Code of Principles, EFCSN)
- Μέτρηση της αποτελεσματικότητας μιας διόρθωσης/διάψευσης (corrections, format & tone)

Στόχοι / Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- Ορίζουν τον παραδοσιακό δημοσιογραφικό έλεγχο των γεγονότων συγκριτικά με τη διακρίβωση γεγονότων (fact-checking).
- Αναλύουν κριτικά την ορολογία που σχετίζεται με τη διακρίβωση γεγονότων (pre-bunking, debunking κ.λπ.).
- Αντιλαμβάνονται πώς ο έλεγχος γεγονότων διαφέρει από το ρεπορτάζ, την επιμέλεια κειμένου και άλλους συναφείς δημοσιογραφικούς ρόλους.
- Κατανοούν τη σημασία του ελέγχου των γεγονότων ως κρίσιμης δημοσιογραφικής διαδικασίας.
- Κατανοούν τη ροή των ειδήσεων στο πλαίσιο του ελέγχου και της διακρίβωσης γεγονότων.

- Γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν σωστά και συνδυαστικά τις πηγές.
- Ερμηνεύουν κριτικά την εξελικτική πορεία της διακρίβωσης γεγονότων/ειδήσεων (fact-checking).
- Αντιλαμβάνονται το έργο του μιντιακού εγγραμματισμού (media literacy) που προσφέρεται παγκοσμίως από τα εγχειρήματα διακρίβωσης γεγονότων/ειδήσεων.
- Αντιλαμβάνονται τη σημασία της διεθνούς εξάπλωσης των εγχειρημάτων διακρίβωσης γεγονότων-ειδήσεων, καθώς και τον ρόλο των σχετικών ενώσεων (π.χ. International Fact-Checking Network – IFCN, European Fact-Checking Standards Network – EFCSN).
- Εφαρμόζουν μεθόδους ερευνητικής δημοσιογραφίας, κοινωνικών επιστημών και μηχανικής μάθησης στη διαδικασία διακρίβωσης γεγονότων και ειδήσεων.
- Κατανοούν τις αρχές δεοντολογίας για τη διαμόρφωση και λειτουργία ενός εγχειρήματος διακρίβωσης γεγονότων.
- Εμπεδώνουν τον βαθμό στον οποίο τα εργαλεία αυτοματοποίησης και τεχνητής νοημοσύνης συμβάλλουν στο έργο του/της fact-checker.
- Αναγνωρίζουν τις ειδικότητες (stakeholders) που συνεργάζονται σε ένα εγχείρημα διακρίβωσης γεγονότων/ειδήσεων.
- Συγκρίνουν τις ιδιαιτερότητες του fact-checking σε σχέση με το παραδοσιακό δημοσιογραφικό έργο.
- Διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ ακούσιας παραπληροφόρησης (misinformation), σκόπιμης παραπληροφόρησης (disinformation) και κακόβουλης παραπληροφόρησης (malinformation).
- Προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά της «αργής δημοσιογραφίας» (slow journalism) και της «δημιουργικής/εποικοδομητικής δημοσιογραφίας» (constructive journalism).

Αξιολόγηση Μαθήματος

Η αξιολόγηση συνδυάζει τη θεωρητική κατανόηση με την πρακτική εφαρμογή της μεθοδολογίας διακρίβωσης, ώστε ο/η φοιτητής/τρια να παράγει ολοκληρωμένο, δημοσιεύσιμο δημοσιογραφικό έργο.

Δραστηριότητα	**Βαρύτητα**	**Περιγραφή**
Άσκηση στην τάξη	10%	Σύντομη πρακτική εφαρμογή: εντοπισμός & αξιολόγηση ελέγξιμων ισχυρισμών από επίκαιρο δημόσιο λόγο.
Πρόοδος	20%	Ενδιάμεση εξέταση θεωρητικών εννοιών (information disorder, επιστημολογία fact-checking, ορολογία).

Πρακτική εργασία (fact-check)	30%	Ατομική παραγωγή ενός πλήρους ελέγχου διακρίβωσης (claim → έρευνα → τεκμήρια → απόφανση/verdict), σε μορφή δημοσιεύσιμου άρθρου.
Ερευνητικό project	40%	Ομαδικό ή ατομικό εγχείρημα με στόχο τη δημιουργία μιας μικρής «μονάδας fact-checking» (ιστοσελίδας) που παράγει σειρά ελέγχων + reflective report (μεθοδολογία, δεοντολογία, εργαλεία) με βάση την κατάλληλη οπτικοποίηση δεδομένων.

Πολιτική απουσιών

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Επιτρέπονται έως τρεις (3) απουσίες ανά εξάμηνο. Ο υπερβάλλων αριθμός απουσιών συνεπάγεται αποκλεισμό από την τελική αξιολόγηση του μαθήματος, εκτός αν συντρέχουν τεκμηριωμένοι λόγοι ανωτέρας βίας (π.χ. σοβαρός λόγος υγείας), οι οποίοι αξιολογούνται κατά περίπτωση από τον/την διευθυντή/ντρια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και τον/τη διδάσκοντα/ουσα.

Πολιτική για τη χρήση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης (AI)

Τα εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης (μεγάλα γλωσσικά μοντέλα, εργαλεία εντοπισμού ισχυρισμών κ.λπ.) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της σύγχρονης διακρίβωσης και η χρήση τους επιτρέπεται ως βοηθητικό μέσο (π.χ. αρχική έρευνα, γλωσσική επιμέλεια), υπό τις εξής προϋποθέσεις: (α) Διαφάνεια: κάθε χρήση δηλώνεται ρητά σε σχετικό σημείωμα της εργασίας (ποιο εργαλείο, για ποιο σκοπό, σε ποιο στάδιο), (β) Επαλήθευση: κάθε πληροφορία που προκύπτει από AI διασταυρώνεται υποχρεωτικά με πρωτογενείς πηγές, καθώς τα μοντέλα παράγουν σφάλματα και πλαστές αναφορές (hallucinations), (γ) Ευθύνη: η ευθύνη για την ακρίβεια, την πρωτοτυπία και τη δεοντολογία της εργασίας ανήκει αποκλειστικά στον/στη φοιτητή/τρια. Η αδήλωτη ή αποκλειστική παραγωγή εργασίας από AI, καθώς και η παράθεση μη επαληθευμένων στοιχείων, αντιμετωπίζονται ως παράβαση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας.

Τρόπος Διδασκαλίας

- Διαλέξεις με κριτική συζήτηση κειμένων και εννοιών (Μέρος Α').
- Ανάλυση περιπτώσεων (case studies) διεθνών και ελληνικών εγχειρημάτων διακρίβωσης (π.χ. Ellinika Hoaxes, AFP Fact Check, Reuters Fact Check, Full Fact, Maldita).
- Εργαστήρια με μικρές ατομικές και ομαδικές ασκήσεις διακρίβωσης σε πραγματικό υλικό (Μέρος Β').
- Προσκεκλημένοι/ες επαγγελματίες fact-checkers και ερευνητές/τριες OSINT που παρουσιάζουν βέλτιστες πρακτικές.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία Μαθήματος

Amazeen, M. A. (2015). Revisiting the epistemology of fact-checking. Critical Review, 27(1), 1–22. https://doi.org/10.1080/08913811.2014.993890

Bigot, L. (2019). Fact-checking vs fake news: Vérifier pour informer. Éditions INA.

Birks, J. (2019). Fact-checking journalism and political argumentation: A British perspective. Palgrave Pivot. https://doi.org/10.1007/978-3-030-30573-4

Borel, B. (2023). The Chicago guide to fact-checking (2nd ed.). University of Chicago Press.

Bradshaw, S., & Howard, P. N. (2019). The global disinformation order. Oxford Internet Institute. https://demtech.oii.ox.ac.uk/wp-content/uploads/sites/12/2019/09/CyberTroop-Report19.pdf

Brandtzaeg, P. B., Følstad, A., & Chaparro Domínguez, M. A. (2018). How journalists and social media users perceive online fact-checking and verification services. Journalism Practice, 12(9), 1109–1129. https://doi.org/10.1080/17512786.2017.1363657

Diakopoulos, N. (2019). Automating the news: How algorithms are rewriting the media. Harvard University Press.

European Commission. (n.d.). The Digital Services Act (DSA) framework. Retrieved June 25, 2026, from https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act-package

Gillespie, T. (2018). Custodians of the internet: Platforms, content moderation, and the hidden decisions that shape social media. Yale University Press.

Graves, L. (2016). Deciding what's true: The rise of political fact-checking in American journalism. Columbia University Press.

Graves, L. (2017). Anatomy of a fact check: Objective practice and the contested epistemology of fact checking. Communication, Culture & Critique, 10(3), 518–537. https://doi.org/10.1111/cccr.12163

Graves, L. (2018). Understanding the promise and limits of automated fact-checking (Factsheet). Reuters Institute for the Study of Journalism.

Graves, L., & Cherubini, F. (2016). The rise of fact-checking sites in Europe. Reuters Institute for the Study of Journalism, University of Oxford.

Hassan, N., Yousuf, M., Haque, M. M., Suarez Rivas, J. A., & Islam, M. K. (2019). Examining the roles of automation, crowds and professionals towards sustainable fact-checking. In Companion Proceedings of the 2019 World Wide Web Conference (pp. 1001–1006). Association for Computing Machinery. https://doi.org/10.1145/3308560.3316734

Helberger, N. (2020). The political power of platforms: How current attempts to regulate misinformation amplify opinion power. Digital Journalism, 8(6), 842–854.

https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1773888

Karadimitriou, A. (2026). Automated fact-checking in combating mis-/disinformation: An investigation of fact-checkers' perceptions in 18 countries. In K. Karpouzis & I. Skarpelos (Eds.), Contemporary issues in digital communication, media, and culture (pp. 95–138). IGI Global Scientific Publishing. https://doi.org/10.4018/979-8-3693-8729-0.ch004

Karadimitriou, A. (2026). Constructive journalism, networked journalism and AI-based journalism: A critical approach to reform trends in the news media field. Social Cohesion and Development, 20(1), 95–108. https://doi.org/10.12681/scad.44792

La, V.-P. (2024). Fact check handbook: Navigating the truth in the age of misinformation. VnZone.

Lim, C. (2018). Checking how fact-checkers check. Research & Politics, 5(3). https://doi.org/10.1177/2053168018786848

Mantzarlis, A. (2018). Fact-checking. In C. Ireton & J. Posetti (Eds.), Journalism, 'fake news' and disinformation: Handbook for journalism education and training (pp. 81–95). UNESCO.

Marwick, A., & Lewis, R. (2017). Media manipulation and disinformation online. Data & Society. https://datasociety.net/library/media-manipulation-and-disinfo-online/

Monnier, A., Dandois, J., Filipczyk, A., Konstanta, E., Losa-Jonczyk, A., & Mourlas, C. (2023). A typology of fact-checking resources: From false/true verification to information literacy. Questions de communication, 43(1), 297–316. https://shs.cairn.info/journal-questions-de-communication-2023-1-page-297?lang=en

Monsees, L. (2023). Information disorder, fake news and the future of democracy. Globalizations, 20(1), 153–168. https://doi.org/10.1080/14747731.2021.1927470

Roozenbeek, J., & van der Linden, S. (2019). Fake news game confers psychological resistance against online misinformation. Palgrave Communications, 5, Article 65. https://doi.org/10.1057/s41599-019-0279-9

Silverman, C. (Ed.). (2014). Verification handbook: A definitive guide to verifying digital content. European Journalism Centre.

Uscinski, J. E., & Butler, R. W. (2013). The epistemology of fact checking. Critical Review, 25(2), 162–180. https://doi.org/10.1080/08913811.2013.843872

van Dijck, J., Poell, T., & de Waal, M. (2018). The platform society: Public values in a connective world. Oxford University Press.

Wardle, C. (2022). Updated frameworks on information disorder. First Draft / Information Futures Lab. (Σημείωση: Αν υπάρχει διαθέσιμο URL για αυτό το

συγκεκριμένο κείμενο, πρόσθεσέ το στο τέλος).

Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). Information disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making. Council of Europe. https://rm.coe.int/information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-researc/168076277c

Young, D. G., Jamieson, K. H., Poulsen, S., & Goldring, A. (2018). Fact-checking effectiveness as a function of format and tone: Evaluating FactCheck.org and FlackCheck.org. Journalism & Mass Communication Quarterly, 95(1), 49–75. https://doi.org/10.1177/1077699017710453

Τεχνητή Νοημοσύνη και Δημοσιογραφία

Διδάσκοντες:
Κώστας Μουρλάς
Κατερίνα Σωτηράκου
Email: mourlas@media.uoa.

Εργαστήρια: https://mourlas.ntlab.gr/
Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας: 3
Κωδικός μαθήματος:, ECTS: 10
Γραφείο: Σοφοκλέους 1 & Αριστείδου, 2ος όροφος,
Αριθμός γραφείου 203 -Ώρες γραφείου:
Αίθουσα, ημέρα και ώρες διδασκαλίας: αίθουσα 202, κάθε..... , ...

Περιγραφή μαθήματος

Η μηχανική μάθηση και η επιστήμη των δεδομένων αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της επεξεργασίας και κατανόησης μεγάλων συνόλων δεδομένων. Οι αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης μπορούν να βοηθήσουν σε πλήθος σύγχρονων εφαρμογών: στην αναζήτηση συσχετίσεων μεταξύ ατυχημάτων, εγκλημάτων ή οικονομικών σχέσεων μεταξύ ατόμων και επιχειρήσεων, στην ανάλυση συναισθημάτων και απόψεων για πολιτικά πρόσωπα ή πολιτικές θέσεις, στην ανάλυση σχολίων πελατών και απόψεων για προϊόντα και διαφημίσεις και στην αναζήτηση πληροφορίας μέσα σε τεράστιους όγκους εγγράφων.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, μέσω εποπτευόμενης (supervised) και μη εποπτευόμενης (unsupervised) μάθησης, οι συμμετέχοντες καλούνται να υλοποιήσουν καλές πρακτικές, να διαμορφώσουν τεκμηριωμένη άποψη και να κατανοήσουν αποτελεσματικότερα την σύνθετη αναζήτηση πληροφορίας σε μεγάλα σύνολα δεδομένων. Το μάθημα αποσκοπεί επίσης στην ανάπτυξη κριτικής θεώρησης για τις εφαρμογές των αλγορίθμων, αποκαλύπτοντας τις παγίδες και τις προκαταλήψεις (bias) που μπορεί να κρύβονται πίσω από την τεχνητή νοημοσύνη.

Τελικός στόχος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων σε ζητήματα ανάλυσης και αναγνώρισης προτύπων με στόχο την εξόρυξη γνώσης μέσω τεχνητής νοημοσύνης. Το μάθημα συνδέεται με την ερευνητική δημοσιογραφία, π.χ. η ομαδοποίηση και η κατηγοριοποίηση εγγράφων σε διεθνείς έρευνες όπως Panama Papers, Implant Files ώστε οι δημοσιογράφοι και οι ερευνητές να αξιοποιήσουν εκατομμύρια αρχεία.

Προαπαιτούμενα

Το μάθημα απευθύνεται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και προϋποθέτει βασική

εξοικείωση με τη γλώσσα Python. Σχεδιάζεται ώστε να λειτουργεί παράλληλα και συμπληρωματικά με το μάθημα «Ανάλυση Δεδομένων στη Δημοσιογραφία», από το οποίο οι φοιτητές αντλούν τις βασικές δεξιότητες προγραμματισμού και διαχείρισης δεδομένων (pandas). Το μάθημα δεν στοχεύει στην σύνταξη κώδικα, αλλά στην κατανόηση των αλγορίθμων, στον αυτοματισμό και στην κριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Μαθησιακοί Στόχοι

Κατανόηση Θεμελιωδών Εννοιών

- Να κατανοήσουν τη διάκριση μεταξύ εποπτευόμενης και μη εποπτευόμενης μάθησης και να αναγνωρίζουν ποιο πρόβλημα ταιριάζει σε ποια προσέγγιση.
- Να κατανοήσουν θεμελιώδεις έννοιες όπως η πολυπλοκότητα μοντέλου, ο συμβιβασμός bias–variance και η υπερπροσαρμογή (overfitting).

Απόκτηση Τεχνικών Δεξιοτήτων

- Να υλοποιούν βασικούς αλγορίθμους (γραμμική παλινδρόμηση, δέντρα αποφάσεων, κατηγοριοποίηση, clustering) με τη βιβλιοθήκη scikit-learn.
- Να εφαρμόζουν σωστές μεθοδολογικές πρακτικές: διαχωρισμό train–test, διασταυρωμένη επικύρωση (cross-validation), μετρικές αξιολόγησης.
- Να αξιοποιούν τεχνικές εξόρυξης κειμένου (text mining) και επεξεργασίας φυσικής γλώσσας για την ανάλυση μεγάλων σωμάτων εγγράφων.
- Να γνωρίσουν, σε πρακτικό επίπεδο, πώς αξιοποιούνται τα LLMs, οι πράκτορες και το RAG για την ανάκτηση και τεκμηρίωση πληροφορίας από έγγραφα.

Κριτική Θεώρηση και Δημοσιογραφική Εφαρμογή

- Να αναγνωρίζουν τις προκαταλήψεις και τις παγίδες των μοντέλων και να ερμηνεύουν υπεύθυνα τα αποτελέσματα.
- Να συνδέουν κάθε τεχνική με πραγματικές ερευνητικές χρήσεις στη δημοσιογραφία και να αξιολογούν πότε ένα μοντέλο είναι κατάλληλο εργαλείο για μια έρευνα.

Αξιολόγηση

- *Εβδομαδιαίες ασκήσεις (30%)***:** Μικρές, εφαρμοσμένες ασκήσεις σε notebooks.
- *Τελική ερευνητική εργασία (70%):* Ολοκληρωμένο project που εφαρμόζει τεχνικές μηχανικής μάθησης σε ένα πραγματικό δημοσιογραφικό ερώτημα: από τη διατύπωση του ερωτήματος και την προετοιμασία των δεδομένων έως την επιλογή και αξιολόγηση μοντέλου, την κριτική ερμηνεία και την αφήγηση. Συνοδεύεται από δημόσιο αποθετήριο (GitHub) με κώδικα, δεδομένα και σημείωμα μεθοδολογίας που τεκμηριώνει τις επιλογές και τους περιορισμούς.

Εργαλεία και Βιβλιοθήκες

Κύριο εργαλείο αποτελεί η βιβλιοθήκη scikit-learn για τους κλασικούς αλγορίθμους μηχανικής μάθησης, μαζί με τις pandas και NumPy για τη διαχείριση δεδομένων και τις matplotlib/seaborn για την οπτικοποίηση. Για το σκέλος της επεξεργασίας φυσικής γλώσσας χρησιμοποιούνται βιβλιοθήκες όπως το spaCy και το NLTK. Στις τελευταίες εβδομάδες εισάγονται σύγχρονα εργαλεία γλωσσικών μοντέλων και πλαίσια ανάκτησης τεκμηριωμένης γνώσης (RAG). Η εργασία γίνεται σε περιβάλλον Jupyter/Colab με χρήση GitHub.

Γ' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Διπλωματική εργασία

Κωδικός: 3000, ECTS: 30

Στο Γ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση και συγγραφή της διπλωματικής εργασίας, σε διαρκή συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή. Η διπλωματική εργασία αποτελεί ουσιαστικό μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος. Κάθε φοιτητής/τρια οφείλει να παραδώσει και να εξεταστεί σε διπλωματική εργασία που έχει εκπονήσει, είκοσι χιλιάδων (20.000) περίπου λέξεων, την οποία θα παρουσιάσει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Για την εξαγωγή του τελικού βαθμού υπολογίζονται ο μέσος όρος των μαθημάτων με συντελεστή 60% και της διπλωματικής εργασίας με 40%.

Μαθησιακοί στόχοι

Η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας είναι μια από τις πιο δημιουργικές προκλήσεις του Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα» και αποσκοπεί να:

- Μυήσει τους/τις φοιτητές/τριες στην επιστημονική έρευνα.
- Προσφέρει στους/στις φοιτητές/τριες την ευκαιρία να διερευνήσουν σε βάθος ένα θέμα που τους/τις ενδιαφέρει χρησιμοποιώντας την αυστηρή, συστηματική ακαδημαϊκή προσέγγιση.
- Συνεισφέρει στην ολοκλήρωση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των φοιτητών/τριών ώστε να πιστοποιηθεί η ωριμότητά τους για την αντιμετώπιση σύνθετων εφαρμογών μεγαλύτερης πολυπλοκότητας και διάρκειας.
- Επιτρέπει την εφαρμογή επιστημονικών μεθόδων για την ανάλυση και επίλυση προβλημάτων.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

- Η βασική επιδίωξη της διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να είναι η επιτυχής ανάλυση και αντιμετώπιση κάποιου θέματος ή προβλήματος.
- Η εφαρμογή των γνώσεων που αποκτήθηκαν για την καλύτερη κατανόηση, ανάλυση και επίλυση ενός σημαντικού θέματος είναι το κυρίως ζητούμενο σε αυτήν την τελευταία φάση του Π.Μ.Σ.
- Η διπλωματική εργασία αποτελεί πρωτίστως ευκαιρία για μια εφαρμοσμένη μελέτη

που θα έχει αξία για τους/τις φοιτητές/τριες και τη μελλοντική τους σταδιοδρομία.

Διαδικασία κατάρτισης διπλωματικής εργασίας

Α. Επιλογή θέματος

- ✓ Κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους το Π.Μ.Σ έχει τη διακριτική ευχέρεια να ανακοινώνει 16 πιθανά θέματα διπλωματικής, σε γενικότερα ή εξειδικευμένα πεδία του μεταπτυχιακού προγράμματος από τα οποία μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές/τριες μέχρι το τέλος του εαρινού εξαμήνου (Β' εξαμήνου). Κάθε υποψήφιος/α μπορεί ωστόσο να προτείνει θέμα εκτός του καταλόγου που έχει ανακοινωθεί.
- ✓ Το θέμα της διπλωματικής εργασίας πρέπει να είναι εφικτό και συγκεκριμένο. Πρέπει, επίσης, να εμπίπτει στο ενδιαφέρον μελέτης των φοιτητών/τριών και αξιοποίησης των γνώσεων και αναλυτικών τους δεξιοτήτων.
- ✓ Το θέμα θα πρέπει να είναι ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος και να μην είναι γενικό ή μια απλή πρακτική εφαρμογή. Η καλύτερη περίπτωση είναι να επιλεγεί ένα θέμα, το οποίο αποτελεί ένα δυναμικό συνδυασμό ακαδημαϊκής σημαντικότητας, ερευνητικού και πρακτικού ενδιαφέροντος.
- ✓ Για την επιλογή θέματος της διπλωματικής εργασίας, οι φοιτητές/τριες μπορούν να πάρουν ιδέες από τις διαλέξεις και τις συζητήσεις στο πλαίσιο όλων των μαθημάτων που παρακολούθησαν, από την εργασιακή τους εμπειρία, από άλλα εξωακαδημαϊκά ενδιαφέροντα, πρόσφατα επίκαιρα γεγονότα, ερευνητικά προγράμματα που συμμετείχαν, που όμως βρίσκονται και σε συνάφεια με την επιλεγείσα κατεύθυνση του Π.Μ.Σ.
- ✓ Μετά την επιλογή του θέματος, ακολουθεί το θεωρητικό πλαίσιο, δηλαδή, η επισκόπηση της (ελληνικής και ξενόγλωσσης) βιβλιογραφίας σχετικά με το θέμα. Βάσει του θεωρητικού πλαισίου διαμορφώνονται τα ερευνητικά ερωτήματα ή/και οι ερευνητικές υποθέσεις της διπλωματικής εργασίας.
- ✓ Επιλογή της μεθοδολογίας έρευνας που θεωρείται κατάλληλη για τη διερεύνηση του συγκεκριμένου θέματος, πχ, ποσοτική ή/και ποιοτική.

Β. Επιλογή επιβλέποντος

- ✓ Το επόμενο βήμα είναι η επιλογή του επιβλέποντος μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα».
- ✓ Οι επιβλέποντες μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ του τμήματος ΕΜΜΕ ή μέλη ΔΕΠ άλλων τμημάτων του ΕΚΠΑ, ή άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον είναι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ «Δημοσιογραφία και Νέα Μέσα». Το προτεινόμενο θέμα της διπλωματικής πρέπει να συνδέεται με τα επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα του επιβλέποντος καθηγητή.

Γ. Υποβολή προτάσεως του θέματος της διπλωματικής εργασίας

- ✓ Αφού το θέμα καθοριστεί και διατυπωθεί σαφώς και πλήρως, πρέπει να υποβληθεί δήλωση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ με το προτεινόμενο θέμα εντός της προθεσμίας που θα ανακοινωθεί. Η πρόταση αποτελεί το σχέδιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η διπλωματική εργασία και πρέπει πριν την υποβολή της στη γραμματεία του Π.Μ.Σ να περιέχει απαραιτήτως:
  - ❖ τον προτεινόμενο τίτλο του θέματος,
  - ❖ την έγκριση του επιβλέποντος,
  - ❖ την έγκριση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

- ✓ Η πρόταση συνοδεύεται από «περίγραμμα της προτεινόμενης ερευνητικής μελέτης» το οποίο περιλαμβάνει: Τίτλο του θέματος, Σύντομη περιγραφή (σκοπός & στόχοι), Αιτιολόγηση της σημασίας του θέματος, Μεθοδολογία της έρευνας, Ενδεικτική βιβλιογραφία. Η πρόταση-δήλωση διπλωματικής εργασίας υποβάλλεται με ειδικό έντυπο (*«Έντυπο Δήλωσης Θέματος Διπλωματικής Εργασίας»*, διαθέσιμο από τον ιστότοπο του Π.Μ.Σ: http://www.media.uoa.gr/fileadmin/media.uoa.gr /uploads/pics/news/attachments/Prodiagrafes_de-dd_01.docx
- ✓ Μεταβολή στον τίτλο/θέμα της διπλωματικής εργασίας μπορεί να γίνει μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος και του διευθυντή του Π.Μ.Σ, μέχρι και την υποβολή της για αξιολόγηση.

Για περισσότερες οδηγίες δείτε τον **οδηγό συγγραφής** της διπλωματικής εργασίας στην ιστοσελίδα τους Π.Μ.Σ:
https://journalismnew.media.uoa.gr/fileadmin/depts/media.uoa.gr/journalismnew/ uploads/Odigos_Ekponisis_Diplomatikis_Ergasias_01.pdf

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών κορυφώνεται με την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας (ΔΕ), η οποία πρέπει να διέπεται από τους παρακάτω κανόνες δεοντολογίας.

Η ΔΕ είναι μια πρωτότυπη εργασία που αποτελεί προϊόν βιβλιογραφικής έρευνας ή/και έρευνας πεδίου. Σκοπός της είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την ερευνητική διαδικασία και η εμβάθυνση στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Το θέμα της ΔΕ εντάσσεται στα γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος. Το θέμα της προτείνεται με τον τρόπο που ορίζεται από το άρθρο 7 του Κανονισμού του Π.Μ.Σ. Η ΔΕ πραγματοποιείται στο τελευταίο εξάμηνο μεταπτυχιακών σπουδών, με δυνατότητα παράτασης στο τέταρτο εξάμηνο. Η έκτασή της πρέπει να είναι από **περίπου 20.000 λέξεις** (χωρίς τη βιβλιογραφία ή/και παραρτήματα).

Η ΔΕ. εκπονείται με ευθύνη του/της φοιτητή/τριας και στοχεύει στο να αναπτυχθούν από αυτόν/ήν δόκιμες επιστημονικές πρωτοβουλίες. Θα πρέπει να αποφεύγεται η μηχανιστική εφαρμογή οδηγιών του/της επιβλέποντα/ουσας χωρίς την κριτική θεώρηση και ανάλυσή τους από πλευράς του/της φοιτητή/τριας.

Ο/η φοιτητής/τρια συνεννοείται με τον/την επιβλέποντα/ουσα για τον τρόπο συνεργασίας και παρακολούθησης του θέματός του. Αναμένεται γενικά από τον/την φοιτητή/τρια η διάθεση σημαντικού χρόνου για μια σειρά ενεργειών όπως:

- τη μελέτη της σχετικής ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας,
- την ανεύρεση και επεξεργασία άλλου πληροφοριακού υλικού σχετικού με το θέμα,
- τη δημιουργία και την επεξεργασία ερωτηματολογίων εφόσον κρίνεται απαραίτητο για το θέμα,
- την επεξεργασία και την τελική συγγραφή της εργασίας.

Η εργασία πρέπει να είναι αρθρωμένη κατά τα πρότυπα των επιστημονικών μονογραφιών και μελετών. Πιο συγκεκριμένα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Πίνακα περιεχομένων
- Περίληψη στα ελληνικά και στα αγγλικά (100-250 λέξεις)
- Λέξεις-κλειδιά (μέχρι 5)
- Εισαγωγή

Η Εισαγωγή έχει σαν σκοπό να κατατοπίσει τον/την αναγνώστη/τρια για τα κύρια σημεία και το στόχο της εργασίας και περιλαμβάνει τα εξής:

α) Το αντικείμενο της εργασίας και το επιστημονικό πεδίο στο οποίο αυτό εντάσσεται. Απαραίτητη είναι η αναφορά σε προϋπάρχουσες σχετικές εργασίες και έρευνες καθώς και η κριτική προσέγγιση αυτών έτσι ώστε να καταφανούν αφενός οι λόγοι επιλογής του θέματος, αφετέρου η αναγκαιότητα υλοποίησης της συγκεκριμένης εργασίας (καλύπτει κάποιο κενό στη σχετική βιβλιογραφία, είναι εντελώς πρωτότυπη κλπ).

β) Τον σκοπό και τα ερευνητικά ερωτήματα/υποθέσεις εργασίας.

γ) Τη μεθοδολογία της εργασίας (πχ, βιβλιογραφική έρευνα, θεωρητικά ή άλλα κείμενα τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί ως οδηγοί)

δ) Τη βασική διάρθρωση της εργασίας (τα επί μέρους θέματα που θα αναπτυχθούν στα κεφάλαια που αποτελούν το κύριο μέρος της εργασίας).

- Κυρίως κείμενο

Στο κυρίως κείμενο της εργασίας αναπτύσσεται το θέμα σε επιμέρους κεφάλαια, ο αριθμός και η δομή των οποίων εξαρτώνται από το αντικείμενο της εργασίας. Τα κεφάλαια εστιάζουν σε συγκεκριμένα σημεία, που είναι αναγκαία για την άρτια και πλήρη προσέγγιση του θέματος. Περιλαμβάνει την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, την κριτική ανάλυση και συνθετική θεώρηση των διαθέσιμων θεωρητικών και ερευνητικών δεδομένων, την ανάλυση της μεθοδολογίας της έρευνας που διεξήχθη και την ανάλυση των δεδομένων και των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί.

- Συμπεράσματα-Προτάσεις
  Στο κεφάλαιο αυτό συνοψίζονται τα βασικά σημεία και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα αποτελέσματα των κεφαλαίων του κυρίως σώματος της εργασίας. Επιπλέον, είναι δυνατόν να διατυπωθούν προτάσεις για ενδεχόμενες μελλοντικές εργασίες και συμπληρωματικές έρευνες στη συγκεκριμένη θεματική περιοχή.

- Βιβλιογραφία
  Στη βιβλιογραφία περιλαμβάνονται όλα τα έργα (βιβλία, μελέτες, άρθρα, εισηγήσεις σε συνέδρια, στατιστικά δελτία, αναλύσεις στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, ντοκουμέντα οργανισμών κλπ) που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας. Η παράθεση γίνεται σύμφωνα με το σύστημα βιβλιογραφικής αναφοράς που έχει προσδιοριστεί από τον επόπτη.

- Παραρτήματα (εάν υπάρχουν)

Η διπλωματική εργασία πρέπει να είναι προϊόν προσωπικής έρευνας και μόχθου και πρέπει επίσης να συνομιλεί δημιουργικά με την προϋπάρχουσα βιβλιογραφία η οποία σχετίζεται με το θέμα της εργασίας. Οι αναφορές στη βιβλιογραφία (έντυπη ή διαδικτυακή) πρέπει να είναι σαφείς και σχολαστικές. Δεν είναι επιτρεπτό να

αναπαράγονται, είτε αυτολεξεί είτε σε παράφραση, ιδέες αντλημένες από άλλες μελέτες ή κείμενα, χωρίς να αποδίδονται στην πηγή τους. Όταν συμβαίνει αυτό, η διπλωματική εργασία αποτελεί προϊόν λογοκλοπής.

Η λογοκλοπή δεν είναι αποδεκτή στο ακαδημαϊκό γίγνεσθαι και συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 23 του Γενικού Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας των Α.Ε.Ι. (ΦΕΚ 220/Α/3.11.2008), αναφέρει ότι «πειθαρχικά παραπτώματα για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό–εκπαιδευτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., καθώς και για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες συνιστούν η παραβίαση των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι., η παραβίαση των αποφάσεων των οργάνων του ιδρύματος και η παραβίαση των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, ώστε να μην διαταράσσεται η δημοκρατική λειτουργία και να μην θίγεται το κύρος του Α.Ε.Ι. και των λειτουργών του. Ειδικότερα, πειθαρχικά παραπτώματα συνιστούν ιδίως: α) Η συνειδητή αποσιώπηση της άμεσης ή έμμεσης συνεισφοράς άλλων προσώπων στο αντικείμενο της επιστημονικής τους έρευνας και διδασκαλίας». Επίσης, το εδάφιο (β), της παρ. 2, του άρθρου 23 του ν. 4777/17.2.2021 (Α' 25) αναφέρει «ως πειθαρχικό παράπτωμα για τους φοιτητές τη λογοκλοπή ή την αποσιώπηση της άμεσης ή έμμεσης συνεισφοράς άλλων προσώπων στο εκάστοτε αντικείμενο επιστημονικής ενασχόλησης ή έρευνας».

Μορφές Λογοκλοπής

Η λογοκλοπή μπορεί να είναι μερική (αντιγραφή μέρους κειμένου χωρίς να υπάρχει σαφής αναφορά της προέλευσής του) ή ολική (αντιγραφή ολόκληρης πηγής). Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικές μορφές λογοκλοπής:

- Η κατά λέξη αντιγραφή τμήματος ή ακόμη και ολόκληρου του πνευματικού έργου και η παρουσίασή του ως πόνημα του/της συγγραφέως.
- Η αντιγραφή αυτούσιου κειμένου ή μέρους αυτού χωρίς τη χρήση εισαγωγικών ή χωρίς την κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής.
- Η κατά λέξη μετάφραση και οικειοποίηση ξενόγλωσσων κειμένων/παραγράφων/φράσεων στην ελληνική γλώσσα.
- Η αντιγραφή εικονογράφησης, σχεδίων, εικόνων, φωτογραφιών ή άλλου οπτικού υλικού χωρίς την κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής.
- Η αυτολογοκλοπή, δηλαδή η ανακύκλωση-ανασύνθεση παλαιών έργων του/της συγγραφέως και η παρουσίαση τους ως νέα αυτοτελή εργασία.
- Η οικειοποίηση μιας σκηνοθετικής ή παραστατικής προσέγγισης έργου κάποιου τρίτου και η παρουσίασή του ως προσωπική δημιουργία.

Επισημαίνεται ότι αποτελεί ατομική ευθύνη των φοιτητών/τριών να ακολουθούν τους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας, προκειμένου να αποφεύγουν πρακτικές που συνιστούν λογοκλοπή.

Ο παραπάνω Κανονισμός Δεοντολογίας της Έρευνας ισχύει επίσης για τις ακαδημαϊκές εργασίες οι οποίες εκπονούνται στο πλαίσιο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ, με τις απαραίτητες, βέβαια, μετατροπές αναφορικά με την έκταση της εργασίας, η οποία καθορίζεται από τη διδάσκουσα/τον διδάσκοντα.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ως ακαδημαϊκός σύμβουλος του Π.Μ.Σ ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή Π.Μ.Σ (ΣΕΠ.Μ.Σ) ο/η εκάστοτε διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση μη διαθεσιμότητάς του/της λόγω πολλών υποχρεώσεων, τότε ορίζεται ένας/μία διδάσκων/σκουσα που θα ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ (ΣΕΠ.Μ.Σ) κατά την πρώτη συνεδρίασή της σε κάθε ακαδημαϊκό έτος. Ο/Η ακαδημαϊκός/ή σύμβουλος είναι αρμόδιος/α για να ενημερώνει και να συμβουλεύει τους/τις φοιτητές/τριες για όλα τα παρακάτω:

- Το πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ
- Τους όρους συμμετοχής στα σεμινάρια του Π.Μ.Σ
- Το περιεχόμενο των μαθημάτων (υποχρεωτικών ή επιλογής)
- Προβλήματα στην επικοινωνία με διδάσκοντες/σκουσες (βλ. και Κανονισμό Διαχείρισης Παραπόνων)
- Τις υπηρεσίες που προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο στους/στις φοιτητές/τριες
- Τις επαγγελματικές προοπτικές οι οποίες ανοίγονται από τη φοίτηση στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ
- Την επιλογή θέματος διπλωματικής εργασίας
- Τις προθεσμίες υποβολής της διπλωματικής εργασίας
- Τις δυνατότητες παράτασης ή αναστολής σπουδών

Είναι επίσης αρμόδιος/α να συζητά οποιοδήποτε θέμα αντιμετωπίζει κάποιος/α φοιτητής/τρια, και το οποίο του/της δημιουργεί εμπόδια στις σπουδές. Ο/Η ακαδημαϊκός/ή σύμβουλος ενημερώνει τη ΣΕΠ.Μ.Σ σχετικά με όποια θέματα έχουν ανακύψει τουλάχιστον μία φορά ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο. Επίσης, ο/η ακαδημαϊκός/ή σύμβουλος διαθέτει λίστα με τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των φοιτητών/τριών του Π.Μ.Σ και επικοινωνεί μαζί τους για θέματα των σπουδών τους. Επιπλέον ανακοινώνει στην προσωπική του/της ιστοσελίδα και στην ιστοσελίδα του Τμήματος συγκεκριμένη ώρα συζήτησης με τους/τις φοιτητές/τριες που συμβουλεύει. Για να είναι αποτελεσματικές οι συναντήσεις, πραγματοποιούνται τόσο κατ' ιδίαν συναντήσεις με κάθε φοιτητή/τρια όσο και συναντήσεις ομάδας για θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Η πρώτη συνάντηση (συνάντηση υποδοχής) πραγματοποιείται μέσα στον πρώτο μήνα από την επίσημη έναρξη του χειμερινού εξαμήνου. Επόμενες συναντήσεις ορίζονται κατ' ιδίαν ή κατά ομάδες ανάλογα με τα θέματα που ανακύπτουν. Εννοείται ότι κατά την επικοινωνία του/της ακαδημαϊκού/ής συμβούλου με τους/τις φοιτητές/τριες ισχύει η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των φοιτητών/τριών και η υποχρέωση της τήρησης της εμπιστευτικότητας, η οποία συνεχίζεται και με τη λήξη των καθηκόντων του/της συμβούλου.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

Υπεύθυνος/η για τη διαχείριση παραπόνων φοιτητών/τριών είναι ο ακαδημαϊκός/ή σύμβουλος. Η εκπαιδευτική διαδικασία στα Π.Μ.Σ του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ είναι φοιτητοκεντρική και, επομένως, η διαχείριση τυχόν παραπόνων εκ μέρους φοιτητών/τριών αποτελεί σημαντικό όρο λειτουργίας των Π.Μ.Σ.

Συγκεκριμένα: ο/η ακαδημαϊκός/ή σύμβουλος είναι, τόσο στις ώρες συνεργασίας του/της όσο και καθημερινά, μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας, διαθέσιμος/η να ενημερωθεί για τυχόν παράπονα των φοιτητών/τριών αναφορικά, πχ, με τη δυσκολία ενός μαθήματος, με τον υπερβολικό φόρτο εργασιών τον οποίο απαιτεί ένας/μία διδάσκων/σκουσα, με τη δυσχέρεια επικοινωνίας με τον/την διδάσκοντα/σκουσα, με το περιεχόμενο ενός μαθήματος ή του Π.Μ.Σ συνολικά, με τη συμπεριφορά ενός/μιας διδάσκοντα/σκουσας ή συμφοιτητών/τριών ή και μέλους του διοικητικού προσωπικού.

Στη συνέχεια, εντός λίγων ημερών από τη λήψη του παραπόνου, οφείλει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες: για παράδειγμα, να ολοκληρώσει την ενημέρωσή του/της επικοινωνώντας με τον/την διδάσκοντα/σκουσα για τον/την οποίο/α έχει διατυπωθεί το παράπονο, ή να φροντίσει ώστε να επιλυθεί το συγκεκριμένο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει ο/η φοιτητής/τρια ή να καθοδηγήσει τον/την φοιτητή/τρια για τον τρόπο με τον οποίο δύναται να διαχειριστεί το πρόβλημά του/της. Εννοείται ότι η καλοπροαίρετη συζήτηση και η διάθεση διαπροσωπικής επίλυσης ενός προβλήματος αποτελεί βασική ακαδημαϊκή στρατηγική.

Η πολιτική διαχείρισης παραπόνων αποσκοπεί στην επίλυση κάθε προβλήματος. Με δεδομένο ότι βασική ακαδημαϊκή στρατηγική του Τμήματος ΕΜΜΕ είναι η καλοπροαίρετη συζήτηση και η διάθεση διαπροσωπικής επίλυσης των προβλημάτων, έχει αποφευχθεί η προετοιμασία ενός εντύπου παραπόνων, καθώς κάτι τέτοιο συνιστά τυπική και απρόσωπη διαδικασία. Προτιμάται η άμεση επικοινωνία με τον/την ακαδημαϊκό/ή σύμβουλο.

Σημειώνεται ότι οι φοιτητές/τριες οφείλουν να μελετήσουν τον κανονισμό σπουδών και γενικά τους κανόνες λειτουργίας του Πανεπιστημίου, με σκοπό να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Επίσης, οφείλουν να απευθύνονται στον/στην ακαδημαϊκό/ή τους σύμβουλο για καθοδήγηση και υποστήριξη σε θέματα που τους/τις απασχολούν και σχετίζονται με τις σπουδές τους.
Ιδιαίτερη σημασία δίνεται σε θέματα που σχετίζονται με:

- την ισότητα και την καταπολέμηση των διακρίσεων,
- την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης,
- την αντιμετώπιση του εκφοβισμού, προσβολών και σχολίων που μειώνουν την

αυτοεκτίμηση και την εμπιστοσύνη,

- τον αποκλεισμό λόγω πεποιθήσεων, στον οποίο αντιτάσσεται ο διάλογος και η ανεκτικότητα,
- την ανατροφοδότηση αναφορικά με τις εργασίες και τη συνολικότερη επίδοση των φοιτητών/τριών,
- την επικοινωνία με διδάσκοντες/σκουσες,
- τη φυσική ή την ηλεκτρονική πρόσβαση σε υπηρεσίες του Πανεπιστημίου,
- θέματα ασφάλειας και υγείας,
- διαχείριση του άγχους και του φόρτου εργασίας.

Στην περίπτωση κατά την οποία, μετά την ολοκλήρωση της διαχείρισης του παραπόνου από τον ακαδημαϊκό/την ακαδημαϊκή σύμβουλο, ο/η φοιτητής/τρια εξακολουθεί να ενίσταται, μπορεί να υποβάλει το παράπονό του/της στον/στην Πρόεδρο του Τμήματος, γραπτά ή προφορικά. Στην περίπτωση πού δεν μείνει ικανοποιημένος/η ούτε από αυτή τη φάση της διαχείρισης του παραπόνου, μπορεί να αποταθεί γραπτώς στη Συνέλευση του Τμήματος ΕΜΜΕ. Η απόφαση που θα ληφθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος έχει οριστικό χαρακτήρα.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Σοφοκλέους 1, 10559 Αθήνα, 3ος όροφος

http: www.jourlab.media.uoa.gr

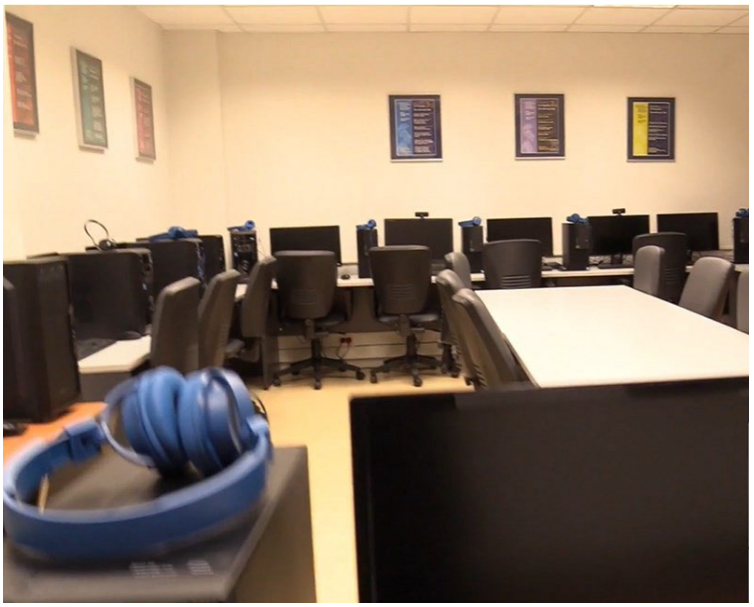

Το Εργαστήριο Δημοσιογραφικών Σπουδών και Επικοινωνιακών Εφαρμογών, ιδρύθηκε το 2015 και εστιάζεται στη δομή, λειτουργία και πρακτική του δημοσιογραφικού πεδίου και της εφαρμοσμένης επικοινωνίας. Το Εργαστήριο λειτουργεί στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, καθώς και άλλων Τμημάτων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σε θέματα που εμπίπτουν στα αντικείμενα δραστηριότητας του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία κάθε μορφής με Κέντρα Ερευνών και Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Την ανάπτυξη του εργαστηριακού χαρακτήρα των σπουδών προκειμένου οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με την επίλυση ρεαλιστικών προβλημάτων.
- Την εποπτεία της άσκησης και την εκπαίδευση των φοιτητών/τριών προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων.
- Την παραγωγή εκπαιδευτικού και ερευνητικού υλικού.
- Την επιδίωξη συνεργασίας στον τομέα της έρευνας και της διδασκαλίας με μέλη των τμημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς επίσης και των λοιπών Ανωτάτων

Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

- Την οργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημόνων.

Ιδιαίτερα σημαντική θέση στην ερευνητική του δραστηριότητα καταλαμβάνουν οι εξελίξεις στο πεδίο της οικονομίας και της τεχνολογίας και ο αντίκτυπός τους στη δημοσιογραφία και τα μέσα ενημέρωσης. Επίσης, το Εργαστήριο, επί του παρόντος, αποσκοπεί να συμβάλλει στην έρευνα και μελέτη της Δημοσιογραφίας και της Εφαρμοσμένης Επικοινωνίας.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΜΜΕ

Το Τμήμα ΕΜΜΕ διαθέτει μια από τις πιο ενημερωμένες βιβλιοθήκες της χώρας στο πεδίο της επικοινωνίας και του πολιτισμού, η οποία περιλαμβάνει άνω των 7.000 εξειδικευμένων τόμων με ό,τι πιο σύγχρονο σε θέματα που άπτονται της Επικοινωνίας και των ΜΜΕ.

Παρά τους περιορισμούς στη χρηματοδότηση που επιβλήθηκαν λόγω της κρίσης, το Τμήμα επενδύει όσο μπορεί στην ανάπτυξη της βιβλιοθήκης του συχνά από τους πενιχρούς πόρους του και από τη συνεχή συνδρομή του Ινστιτούτου του.

Από τον Σεπτέμβριο 2015 η βιβλιοθήκη του Τμήματος έχει μεταφερθεί στην οδό Αιόλου 42-44. Αποτελεί ενιαία βιβλιοθήκη από κοινού με εκείνη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, με στόχο να προσφέρει καλύτερες υπηρεσίες στους φοιτητές και όλους τους ενδιαφερόμενους.

Τα τελευταία χρόνια στέλεχος της Βιβλιοθήκης κάνει προς τους φοιτητές του Π.Μ.Σ επιμορφωτικό σεμινάριο πληροφόρησης για θέματα σχετικά με τη λειτουργία της καθώς και με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της (ηλεκτρονικός κατάλογος OPAC, ηλεκτρονικά περιοδικά, βιβλιογραφικές βάσεις).

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ – ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ
https://www.athenstransport.com/2016/09/ekpa/

Το κτίριο όπου στεγάζεται το Τμήμα Επικοινωνίας Τμήμα και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Σοφοκλέους 1) βρίσκεται σε απόσταση 5 λεπτών με τα πόδια από το σταθμό Πανεπιστήμιο του Μετρό.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/foititika_anagnostiria_kai_bibliothiki/

ΤΜΗΜΑ ΣΙΤΙΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/tmima_sitisis_foititon/

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/panepistimiako_gymnastirio/

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (Π.Ο.Φ.Π.Α.)
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/politistikos_omilos_panepistimioy_athinon_pofpa/

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/ygeionomiki_ypiresia/

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/ergastiria_pliroforikis/
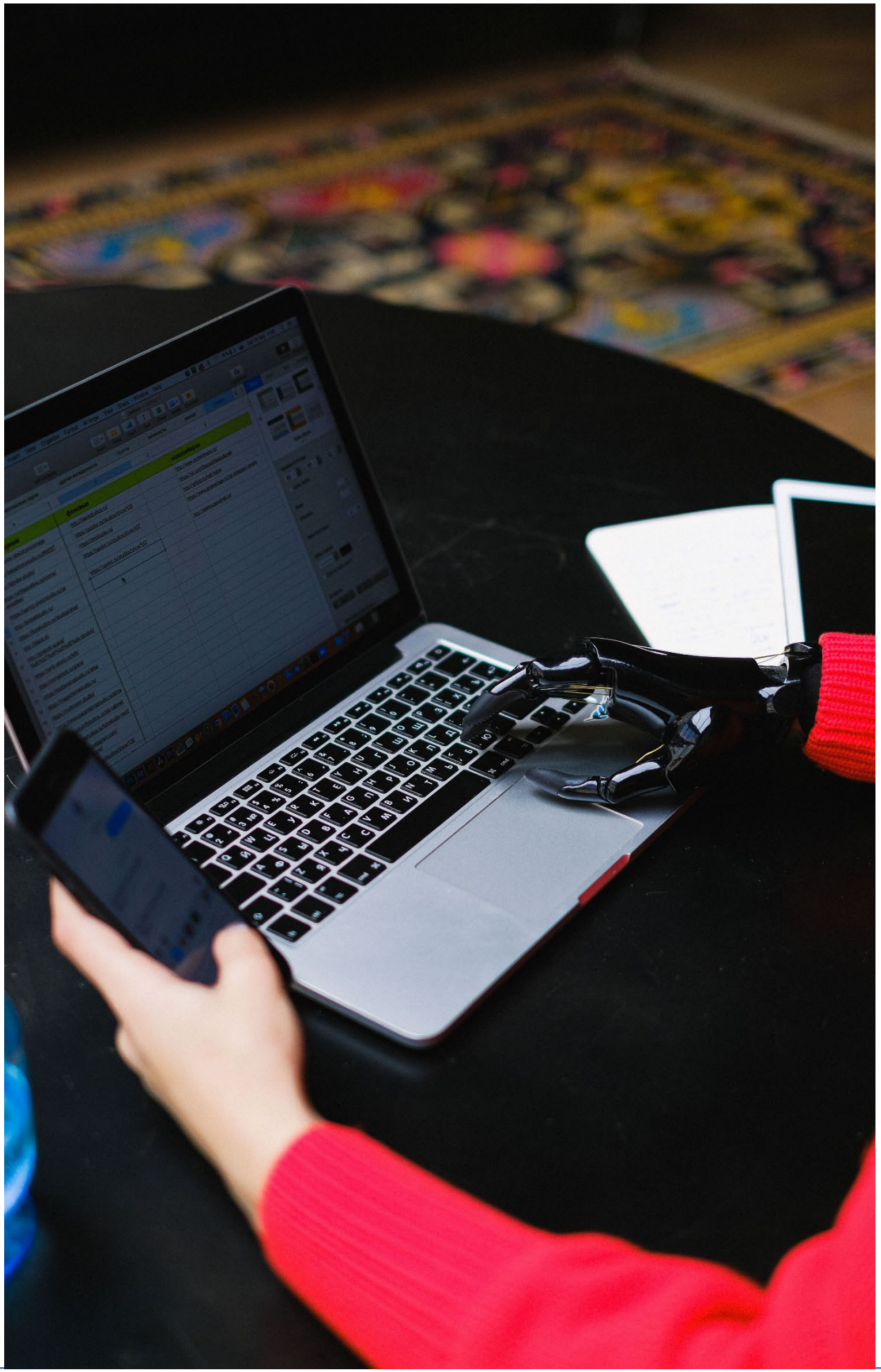
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/tameio_arogis_foititon/
ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/synigoros_toy_foititi/